

2024/3015

12.12.2024 г.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2024/3015 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 27 ноември 2024 година

за забрана на пазара на Съюза на продукти, произведени с принудителен труд, и за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 и член 207 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Както е признато в преамбюла към Протокола от 2014 г. към Конвенция № 29 относно принудителния труд (Конвенция № 29 на МОТ) на Международната организация на труда (МОТ), принудителният труд представлява сериозно нарушение на човешкото достойнство и основните права на човека, допринася за продължаването на бедността сред поколенията и възпрепятства постигането на достойни условия на труд за всички. МОТ обяви премахването на всички форми на принудителен труд за принцип на основните права. МОТ класифицира Конвенция № 29 на МОТ, включително допълващия Протокол от 2014 г. към Конвенция № 29, както и Конвенция № 105 на МОТ относно премахването на принудителния труд (Конвенция № 105 на МОТ) като основни конвенции на МОТ и издава препоръки за предотвратяване и премахване на принудителния труд и коригиращи мерки във връзка с такъв труд, като например Препоръката за принудителния труд (допълнителни мерки) (№ 203). МОТ е разработила няколко показателя, които се използват за идентифициране и посочване на случаи на принудителен труд, като заплахи и реално физическо и сексуално насилие, злоупотреба с уязвимостта, злоупотреба с условията на труд и живот и прекомерен извънреден труд, измама, ограничаване на движението или затваряне на работното място или в ограничена зона, изолация, зависимост поради дългове, удържане на заплати или прекомерно намаляване на заплатата, задържане на паспорти и документи за самоличност или заплаха за уведомяване на властите, когато работникът е с нередовен имиграционен статут. Принудителният труд много често е свързан с бедността и дискриминацията. Манипулирането чрез кредити и дългове от страна на работодатели или агенти за набиране на персонал все още е ключов фактор, който блокира като в капан уязвимите работници в положение на принудителен труд. Според надзорните органи на МОТ трудът в затвора, включително когато се полага за частни дружества, сам по себе си не представлява принудителен труд, при условие че се полага доброволно, в полза на затворника и е сравним с условията на свободно трудово правоотношение. Общественополезният труд като алтернативна на лишаването от свобода наказателна санкция следва винаги да бъде в обществен интерес и в никакъв случай не следва да се използва от държавите като средство за унижаване на осъденото лице или за лишаване на това лице от неговото достойнство. В случаите, при които работа или услуга се налага чрез използване на уязвимостта на работника под заплаха от наказание, тази заплаха не е задължително да бъде под формата на наказателна санкция, а може да бъде под формата на загуба на права или ползи.
- (2) Използването на принудителен труд е широко разпространено в света. Смята се, че около 27,6 милиона души са били в положение да извършват принудителен труд през 2021 г. Уязвимите и маргинализираните групи в обществото са особено податливи на натиск за извършване на принудителен труд. Тези групи включват жените, децата, етническите малцинства, хората с увреждания, по-нисшите касти, коренното население и племенните народи и мигрантите, особено тези без документи, които са в несигурно положение и в сивата икономика. Дори когато не е наложен от държавата, принудителният труд често е последица от отсъствието или липсата на добро управление по отношение на определени икономически оператори и проявление на неспособността на държавата да осигури спазването на социалните и трудовите права, особено по отношение на уязвимите и маргинализираните групи. Принудителният труд може да се извършва и в резултат на мълчаливо съгласие на държавните органи. 86 % от всички случаи на

⁽¹⁾ ОВ С 140, 21.4.2023 г., стр. 75.

⁽²⁾ Позиция на Европейския парламент 23 април 2024 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 19 ноември 2024 г.

принудителен труд са в частния сектор, по-специално чрез принудителна трудова експлоатация на 17,3 милиона души. Задълженията на икономическите оператори, определени в настоящия регламент, следва да бъдат предвидими и ясни, за да се гарантира пълно и ефективно спазване и да се допринесе за прекратяването на принудителния труд.

- (3) Ликвидирането на принудителния труд във всички негови форми, включително принудителния труд, наложен от държавата, е приоритет за Съюза. Зачитането на човешкото достойнство и универсалността и неделимостта на правата на човека са твърдо залегнали в член 21 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). За да постигне цел 8.7 от целите на ООН за устойчиво развитие, Съюзът следва да утвърждава и насърчава своите ценности и да допринася за защитата на правата на човека, по-специално правата на детето. В член 5 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“) изрично се забраняват робството, принудителното подчинение, принудителният или задължителният труд и трафикът на хора, а в член 4 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи се предвижда, че никой не може да бъде заставян да извършва принудителен или задължителен труд. Европейският съд по правата на човека многократно тълкува член 4 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи в смисъл, че изисква от държавите членки да санкционират и ефективно да преследват всяко действие, с което се поддържа положението на лице, описано в посочения член. Правото на ефективни правни средства за защита при нарушения на основните права е право на човека и основен елемент в процеса на ефективно преследване на престъпленията. Съществуващото законодателство на Съюза, ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека, препоръката на Съвета на Европа относно бизнеса и правата на човека и насоките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), като Насоките за многонационалните предприятия относно отговорното бизнес поведение, утвърждават, че жертвите имат право на ефективни правни средства за защита при свързани със стопанска дейност нарушения или злоупотреби с правата на човека, включително принудителен труд.
- (4) Всички държави членки са ратифицирали основните конвенции на МОТ в областта на принудителния труд, а именно Конвенция № 29 на МОТ и Конвенция № 105, както и Конвенция № 182 на МОТ относно най-тежките форми на детския труд („Конвенция № 182 на МОТ“). Поради това те са правно задължени да предотвратяват и премахват използването на принудителен труд и редовно да докладват на МОТ.
- (5) Чрез своите политики и законодателни инициативи Съюзът се стреми да ликвидира използването на принудителен труд и да насърчава достойния труд и трудовите права в целия свят. Съюзът насърчава надлежната проверка в съответствие с международните насоки и принципи, установени от международни организации, включително МОТ, ОИСР и Организацията на обединените нации, за да се гарантира, че принудителният труд няма място във веригите на доставки на предприятията, установени в Съюза.
- (6) Търговската политика на Съюза подкрепя борбата срещу принудителния труд както в едностранните, така и в двустранните търговски отношения. Главите за търговия и устойчиво развитие в търговските споразумения на Съюза съдържат ангажимент за ратифициране и ефективно изпълнение на основните конвенции на МОТ, сред които са Конвенция № 29 и Конвенция № 105 на МОТ, а с разпоредбите за търговия и равенство между половете се установява призма на равенство между половете, която е съществено важна за икономическото овластяване на жените с цел противодействие на основания на пола принудителен труд. Освен това едностранните тарифни преференции по Общата схема от преференции на Съюза могат да бъдат оттеглени за сериозни и системни нарушения на Конвенция № 29 на МОТ и Конвенция № 105 на МОТ.
- (7) Принудителният труд оказва осезаемо въздействие върху уязвимите и маргинализираните групи, като например децата, жените, мигрантите, бежанците или коренното население, и поради това един междусекторен и чувствителен към аспектите на пола подход е съществено важен за ефективната борба с принудителния труд. По тази причина се очаква настоящият регламент да допринесе за постигането на целите на съответните международни споразумения и конвенции, като например Конвенция № 182 на МОТ, Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие, Пекинската декларация от септември 1995 г., Глобалния пакт на ООН за безопасна, организирана и законна миграция, Женевската конвенция за статута на бежанците, Декларацията на ООН за правата на коренното население и Конвенция № 169 на МОТ относно коренното население и племенните народи.
- (8) С Директива 2011/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ се хармонизира определението за трафик на хора, включително принудителен труд или услуги, и се установяват правила за минималните санкции. Всички правила, установени във връзка със забраната за пускане и предоставяне на пазара на Съюза на местни или вносни продукти, произведени с принудителен труд, или за износ на такива продукти, както и задължението да се гарантира

⁽³⁾ Директива 2011/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2011 г. относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него и за замяна на Рамково решение 2002/629/ПВР на Съвета (ОВ L 101, 15.4.2011 г., стр. 1).

изтеглянето на такива продукти от пазара на Съюза („забраната на продукти, произведени с принудителен труд“), следва да не засягат разпоредбите на посочената директива, и по-специално компетентността на правоприлагащите и съдебните органи да разследват и преследват престъпления, свързани с трафика на хора, включително трудова експлоатация.

- (9) С Регламент (ЕС) 2017/821 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾ се изисква от вносителите от Съюза на полезни изкопаеми или метали, попадащи в обхвата на посочения регламент, да изпълняват задълженията си за надлежна проверка в съответствие с приложение II към Насоките на ОИСР по надлежната проверка за отговорни вериги за доставки на полезни изкопаеми от засегнати от конфликти и високорискови зони и препоръките за надлежна проверка, изложени в тях. В Регламент (ЕС) 2023/1542 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾ се съдържат задължения за икономическите оператори да извършват надлежна проверка на своите вериги на доставки, включително по отношение на трудовите права. С Регламент (ЕС) 2023/1115 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁶⁾ се изисква надлежна проверка по отношение на определени продукти и стоки, свързани с обезлесяване и деградация на горите, включително по отношение на правата на човека.
- (10) В Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁷⁾ се изисква от държавите членки да гарантират, че някои икономически оператори ежегодно публикуват нефинансови декларации, в които докладват за въздействието на своята дейност върху околната среда, социалните въпроси и въпросите, свързани с персонала, както и върху зачитането на правата на човека, включително по отношение на принудителния труд, борбата с корупцията и подкупите. Освен това с Директива (ЕС) 2022/2464 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁸⁾ относно отчитането на предприятията във връзка с устойчивостта това изискване беше изменено чрез въвеждането на подробни изисквания за отчитане на дружествата, попадащи в обхвата на посочената директива, по отношение на зачитането на правата на човека, включително в глобалните вериги на доставки. Информацията, оповестявана от предприятията относно човешките права, следва да включва информация за принудителен труд в техните вериги на доставки, когато е целесъобразно.
- (11) Като член на Световната търговска организация (СТО) Съюзът е поел ангажимент да насърчава основана на правила, отворена система за многостранна търговия. Всички мерки, въведени от Съюза и засягащи търговията, следва да са в съответствие със СТО.
- (12) През юли 2021 г. Комисията и Европейската служба за външна дейност публикуваха насоки относно надлежната проверка на дружествата от ЕС за справяне с риска от принудителен труд в техните дейности и вериги на доставки.
- (13) Както се признава в съобщението на Комисията от 23 февруари 2022 г. относно достойния труд в световен мащаб за глобален справедлив преход и устойчиво възстановяване, независимо от настоящите политики и законодателна рамка, са необходими по-нататъшни действия за постигане на целите за премахване на продуктите, произведени с принудителен труд, от пазара на Съюза и следователно за по-нататъшен принос към борбата срещу принудителния труд в световен мащаб.
- (14) Основни приоритети на Съюза, заложи в Плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията за периода 2020—2024 г., са насърчаването на достоен труд и ориентирано към човека бъдеще на труда, с което се гарантира зачитането на основните принципи и правата на човека, насърчаването на социален диалог, както и ратифицирането и ефективното прилагане на съответните конвенции и протоколи на МОТ, укрепването на отговорното управление в глобалните вериги на доставки и достъпът до социална закрила.
- (15) В своите резолюции от 9 юни 2022 г. относно нов търговски инструмент за забрана на продукти, произведени чрез принудителен труд ⁽⁹⁾, от 17 декември 2020 г. относно принудителния труд и положението на уйгурите в Синдзян-уйгурския автономен регион ⁽¹⁰⁾ и от 16 декември 2021 г. относно принудителния труд във фабриката

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) 2017/821 на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2017 г. за определяне на задължения за надлежна проверка на веригата на доставки за вносителите от Съюза на калай, тантал и волфрам, на рудите на тези метали и на злато с произход от засегнати от конфликти и високорискови зони (ОВ L 130, 19.5.2017 г., стр. 1).

⁽⁵⁾ Регламент (ЕС) 2023/1542 на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2023 г. за батериите и негодните за употреба батерии, за изменение на Директива 2008/98/ЕО и Регламент (ЕС) 2019/1020 и за отмяна на Директива 2006/66/ЕО (ОВ L 191, 28.7.2023 г., стр. 1).

⁽⁶⁾ Регламент (ЕС) 2023/1115 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 г. за предоставянето на пазара на Съюза и за износа от Съюза на определени стоки и продукти, свързани с обезлесяване и деградация на горите, и за отмяна на Регламент (ЕС) № 995/2010 (ОВ L 150, 9.6.2023 г., стр. 206).

⁽⁷⁾ Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета (ОВ L 182, 29.6.2013 г., стр. 19).

⁽⁸⁾ Директива (ЕС) 2022/2464 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 537/2014, Директива 2004/109/ЕО, Директива 2006/43/ЕО и Директива 2013/34/ЕС, по отношение на отчитането на предприятията във връзка с устойчивостта (ОВ L 322, 16.12.2022 г., стр. 15).

⁽⁹⁾ ОВ С 493, 27.12.2022 г., стр. 132.

⁽¹⁰⁾ ОВ С 445, 29.10.2021 г., стр. 114.

Линглонг и протестите на природозащитници в Сърбия⁽¹¹⁾, Европейският парламент категорично осъди принудителния труд и призова за забрана на продуктите, произведени с принудителен труд. Ето защо това е въпрос на обществена загриженост от морален характер, че продукти, произведени с принудителен труд, могат да се предлагат на пазара на Съюза или да се изнасят за трети държави без ефективен механизъм за забрана или изтегляне на такива продукти.

- (16) За да се допълни законодателната и политическата рамка на Съюза по отношение на принудителния труд, следва да се забрани пускането и предоставянето на пазара на Съюза на продукти, произведени с принудителен труд, или износет на произведения на вътрешния пазар или внесени продукти, произведени с принудителен труд, и да се гарантира изтеглянето на тези продукти от пазара на Съюза.
- (17) Понастоящем не съществува право на Съюза, което да оправомощава органите на държавите членки пряко да запържат, конфискуват или да разпореждат изтеглянето на даден продукт въз основа на констатация, че той е бил произведен, изцяло или частично, с принудителен труд.
- (18) За да се гарантира ефективността на настоящия регламент, забраната на продукти, произведени с принудителен труд, следва да се прилага за продукти, за които е бил използван принудителен труд на всеки етап от тяхното отглеждане, производство, прибиране или добив на тези продукти, включително при обработката или преработката, свързани с тези продукти. Забраната на продукти, произведени с принудителен труд, следва да се прилага за всички продукти от всякакъв вид, включително техните компоненти, и следва да се прилага за продукти, независимо от сектора и произхода, дали са местни или вносни, дали са пуснати или предоставени на пазара на Съюза или се изнасят. Настоящият регламент не се прилага за предоставянето на транспортни услуги.
- (19) Забраната на продукти, произведени с принудителен труд, следва да допринесе за международните усилия за премахване на принудителния труд. Следователно определението за „принудителен труд“ следва да бъде приведено в съответствие с определението, установено в Конвенция № 29 на МОТ, което гласи, че принудителен или задължителен труд означава всяка работа или служба, изисквана от лице под заплахата на каквото и да е наказание и за която това лице не се е съгласило доброволно да я извършва, с изключение на всяка работа или служба, изисквана въз основа на законите на задължителната военна служба и която се отнася до дейности от чисто военен характер; всяка работа или служба, която е част от обикновените граждански задължения на гражданите на една суверенна държава; всяка работа или служба, изисквана от лице като следствие от осъждане, постановено от съд, при условие че тази работа или служба бъде изпълнявана под надзора и контрола на държавните власти и че лицето няма да бъде отстъпено или предоставено на частни лица, дружества или сдружения; всяка работа или служба, изисквана в случай на непреодолима сила, т.е. в случаите на война, бедствия, като пожари, наводнения, глад, земетресения, тежки епидемии, епизотии, нашествия на животни, насекоми или на вредни растителни паразити и изобщо при всички обстоятелства, които поставят или могат да поставят в опасност живота или нормалните условия за съществуване на цялото или на част от населението; и дребни обществени дейности, т.е. извършените работи в пряк интерес на общността от нейните членове, дейности, които на това основание могат да бъдат разглеждани като нормални граждански задължения, възложени на членовете на общността, при условие че самото население или негови преки представители имат право да се произнесат върху обосноваността на тези дейности.
- (20) Въз основа на определението за принудителен труд, посочено в Конвенция № 29 на МОТ и използвано в настоящия регламент, в „Показатели на МОТ за принудителен труд“ и в насоките на МОТ „Кое се вижда трудно, се оценява още по-трудно“ се излагат най-честите признаци, които сочат към възможно наличие на принудителен труд и следва да бъдат взети под внимание при прилагането на настоящия регламент. Тези показатели обаче може да се окажат недостатъчни за идентифицирането на принудителния труд, наложен от държавните органи, който се основава на системни и принудителни политики в световен мащаб, които изискват допълнителни, специално разработени показатели.
- (21) Определението за „принудителен труд, наложен от държавните органи“ следва да бъде приведено в съответствие с Конвенция № 105 на МОТ която по-специално забранява използването на принудителен или задължителен труд като средство за политическа принуда, превъзпитание или наказание поради изразяване на политически възгледи или идеологически становища, които противоречат на установената политическа, социална или икономическа система. Също така забранява използването на принудителен труд като метод за мобилизиране и използване на труд за целите на икономическото развитие, като средство за трудова дисциплина, като наказание за участие в стачки или като средство за расова, социална, национална или религиозна дискриминация.
- (22) Продажбите от разстояние, включително онлайн продажбите, също следва да попадат в обхвата на настоящия регламент. В случая на продукт, предлаган за продажба онлайн или чрез други средства за продажба от разстояние, следва да се счита, че продуктът е предоставен на пазара, ако офертата за продажба е насочена към крайни ползватели в Съюза. В съответствие с приложимото право на Съюза относно международното частно право следва да се извършва

⁽¹¹⁾ ОВ С 251, 30.6.2022 г., стр. 124.

анализ на всеки отделен случай, за да се установи дали дадена оферта е насочена към крайни ползватели в Съюза. Дадена оферта за продажба следва да се счита за насочена към крайни ползватели в Съюза, ако съответният икономически оператор ориентира по какъвто и да било начин дейността си към дадена държава членка. В това отношение при анализите на всеки отделен случай следва да се вземат предвид съответните фактори, като географските райони, до които е възможно изпращането, наличните езици, използвани за предлагането или за поръчването, платежните средства, използването на валутата на държавата членка или името на домейн, регистрирано в една от държавите членки. В случай на онлайн продажби фактът, че уебсайтът на икономическите оператори или на доставчиците на онлайн места за търговия е достъпен в държавата членка, в която са установени или живеят крайните ползватели, не е достатъчен. Фактът, че продуктите, предлагани за продажба онлайн или чрез други средства за продажба от разстояние, се считат за предоставени на пазара на Съюза, ако офертата за продажба е насочена към крайни ползватели в Съюза, оправомощава компетентните органи да проверяват и да предприемат необходимите действия във връзка с такива продукти съгласно настоящия регламент, въпреки че те все още не са действително пуснати на пазара на Съюза към момента на предлагането за продажба онлайн или чрез други средства за продажба от разстояние. Тези продукти трябва да отговарят на съответното право на Съюза, което е в сила в момента на действителното им пускане на пазара, а в случай на продукти, въвеждани в Съюза — когато са поставени под митническия режим „допускане за свободно обращение“. Фактът, че продуктът, предлаган за продажба онлайн или чрез други средства за продажба от разстояние, се счита за предоставен на пазара, ако офертата за продажба е насочена към крайни ползватели в Съюза, не следва да засяга правилата относно продуктите, въвеждани на пазара на Съюза или извеждани от него.

- (23) Налице е все по-често използване на посредническите услуги, по-специално онлайн пазарите, за продажбата на продукти. В това отношение всяка информация, свързана с продажбата на продукти, които нарушават установената в настоящия регламент забрана на продукти, произведени с принудителен труд, следва да се счита за незаконно съдържание по смисъла на член 3, буква з) от Регламент (ЕС) 2022/2065 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹²⁾ и следва да подлежи на задълженията и мерките, определени в посочения регламент.
- (24) Комисията и компетентните органи на държавите членки следва да установяват нарушенията на забраната на продукти, произведени с принудителен труд. При определянето на тези компетентни органи държавите членки следва да гарантират, че тези органи разполагат с достатъчно човешки и финансови ресурси и че техният персонал разполага с необходимите компетенции и знания, особено по отношение на правата на човека, трудовите права, равенството между половете, управлението на веригата на доставки и процесите за надлежна проверка. Компетентните органи следва да координират тясно дейността си с националните органи за инспекция по труда и съдебните и правоприлагащите органи, включително с тези, които отговарят за борбата с трафика на хора, така че да се избегне застрашаването на разследванията, провеждани от тези органи.
- (25) За да гарантира ефективното изпълнение на задачите си съгласно настоящия регламент, по-специално по отношение на провеждането на разследвания, Комисията следва да има възможността да поиска съдействие от други органи, служби или агенции на Съюза с подходящ мандат. Тези задачи биха могли да включват: обработване на предоставената информация, подпомагане на разпределянето на разследванията, провеждане на предварителните разследвания и разследванията, улесняване на сътрудничеството със и между органите на държавите членки, улесняване на международното сътрудничество, подкрепа за разработването на помощни инструменти и ако е целесъобразно, подкрепа за прилагането от страна на митническите органи и подпомагане на Комисията при изготвянето на решения за забрана на продукти, произведени с принудителен труд. Това не засяга задачата на Комисията в ролята ѝ на водещ компетентен орган да взема решения за забрана на пускането на пазара на продукти, произведени с принудителен труд. В ролята си на водещ компетентен орган Комисията следва да упражнява правомощията си безпристрастно, прозрачно и при надлежно спазване на задълженията за опазване на професионалната тайна и следва да разполага с необходимия експертен опит. Комисията следва да разполага със средствата за финансиране на необходимия персонал и свързаните с това разходи за изпълнение на задачите, които са ѝ възложени съгласно настоящия регламент, и за изграждане на необходимия експертен опит.
- (26) Компетентните органи и Комисията следва да се ръководят от принципа на пропорционалност при прилагането на настоящия регламент. Компетентните органи и Комисията следва да гарантират по-специално, че всички мерки и действия, извършени по време на предварителната фаза на разследване и по време на разследването, и тези, посочени в решението, са подходящи и необходими за постигане на желаната цел и не представляват прекомерна тежест за икономическите оператори.
- (27) За да се осигури сътрудничество между Комисията и компетентните органи, определени съгласно настоящия регламент и органите, определени съгласно друго приложимо право на Съюза и национално право, и с цел да се осигури съгласуваност в техните действия и решения, Комисията и компетентните органи, определени съгласно

⁽¹²⁾ Регламент (ЕС) 2022/2065 на Европейския парламент и на Съвета от 19 октомври 2022 г. относно единния пазар на цифрови услуги и за изменение на Директива 2000/31/ЕО (Акт за цифровите услуги) (ОВ L 277, 27.10.2022 г., стр. 1).

настоящия регламент, следва да изискват информация от други съответни органи, когато е необходимо, относно това дали икономическите оператори, обект на оценката, имат задължение за и извършват надлежна проверка във връзка с принудителния труд в съответствие с приложимото право на Съюза или национално право, в което се определят изискванията за надлежна проверка и за прозрачност по отношение на принудителния труд. При поискване на информация от икономическите оператори компетентните органи следва при възможност да спазват принципа на Комисията на еднократност чрез засилено сътрудничество и диалог между органите, които участват в надзора на регулирането на продуктите. За същите цели и когато е целесъобразно, компетентните органи, определени съгласно настоящия регламент, следва да информират за своите действия и решения другите съответни органи, като например органите за надзор на пазара.

- (28) Еднаквото прилагане на забраната на продукти, произведени с принудителен труд и въвеждани на пазара на Съюза или извеждани от него, може да бъде постигнато единствено чрез системен обмен на информация и сътрудничество между компетентните органи, митническите органи и Комисията. Този обмен на информация и сътрудничество следва да се подкрепят от Комисията.
- (29) За събирането, обработката и съхранението на информацията в структурирана форма по въпроси, свързани с разследванията, процеса на вземане на решения и прилагането на забраната на продукти, произведени с принудителен труд, компетентните органи следва да използват информационната и комуникационна система за надзор на пазара, посочена в член 34 от Регламент (ЕС) 2019/1020 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹³⁾, в съответствие с акта за изпълнение, който Комисията следва да бъде оправомощена да приеме съгласно настоящия регламент (ICSMS). Комисията, компетентните органи и митническите органи следва да имат достъп до тази система за изпълнение на съответните им задължения съгласно настоящия регламент. Възможно е също така компетентните органи да използват други съществуващи системи за комуникация, за да комуникират с други органи в рамките на собствената си държава членка, доколкото това не засяга задължението за използване на ICSMS за целите на прилагането на настоящия регламент.
- (30) За да се оптимизира и облекчи процесът на контрол на продуктите, въвеждани на пазара на Съюза или извеждани от него, е необходимо да се даде възможност за автоматизираното предаване на данни между ICSMS и митническите системи. Следва да се разграничат три различни типа предаване на данни с оглед на съответните им цели. Първо, решенията, с които се установява нарушение на забраната на продукти, произведени с принудителен труд, следва да бъдат предадени от ICSMS на електронната митническа система за управление на риска, посочена в член 36 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2447 на Комисията ⁽¹⁴⁾, без да се засяга бъдещото развитие на митническата среда за управление на риска, предназначена за използване от митническите органи за идентифициране на продукти, които могат да отговарят на такова решение. За това първо предаване на данни следва да се използват наличните интерфейси на митническата среда. Второ, когато митническите органи идентифицират такъв продукт, управлението на отделните случаи ще бъде необходимо, *inter alia*, за предаване на уведомлението за спирането, заключението на компетентните органи и резултата от действията, предприети от митническите органи. Средата на ЕС за митническо обслужване на едно гише следва да подпомага второто предаване на данни между ICSMS и националните митнически системи. Трето, митническите системи съдържат информация за продуктите, въвеждани на пазара на Съюза и извеждани от него, която би била от значение за изпълнението на задълженията на компетентните органи, но която не е достъпна за тях. Следователно относимата информация следва да бъде извлечена и предадена на ICSMS. Трите междусистемни връзки следва да бъдат с висока степен на автоматизация и лесни за използване, така че да се ограничи всякаква допълнителна тежест за митническите органи. Комисията следва да бъде оправомощена да приема, в сътрудничество с митническите органи и компетентните органи, актовете за изпълнение, необходими за определяне на процедурните правила, практическите разпоредби и елементите от данните, които трябва да бъдат прехвърляни между ICSMS и митническите системи, както и всички други допълнителни изисквания.
- (31) Комисията следва да създаде ориентировъчна и неизчерпателна база данни за рисковете от принудителен труд, за да подпомогне работата на компетентните органи при оценката на възможните нарушения на забраната на продукти, произведени с принудителен труд, и да помогне на икономическите оператори да идентифицират възможните рискове от принудителен труд в своите вериги на доставки. Комисията следва да може да прибегне до външен експертен опит за разработването на базата данни. Базата данни следва да идентифицира рисковете от принудителен труд в конкретни географски райони или по отношение на конкретни продукти или продуктови групи, със специален акцент върху широко разпространените и сериозни рискове от принудителен труд, въз основа на надеждна и проверима информация от международни институции, като МОТ и ООН, и научноизследователски или академични институции. Тази база данни следва да бъде публично достъпна чрез единния портал за принудителния труд. Когато са налице надеждни и проверими доказателства, че за продуктите, произведени от конкретни икономически сектори в конкретни географски райони, има висок риск да са произведени с принудителен труд, наложен от държавните

⁽¹³⁾ Регламент (ЕС) 2019/1020 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно надзора на пазара и съответствието на продуктите и за изменение на Директива 2004/42/ЕО и регламенти (ЕО) № 765/2008 и (ЕО) № 305/2011 (ОВ L 169, 25.6.2019 г., стр. 1).

⁽¹⁴⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2447 на Комисията от 24 ноември 2015 г. за определяне на подробни правила за прилагането на някои разпоредби на Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ L 343, 29.12.2015 г., стр. 558).

органи, тези сектори в тези райони следва да бъдат идентифицирани в базата данни, създадена съгласно настоящия регламент.

- (32) Микро-, малките и средните предприятия („МСП“) може да разполагат с ограничени ресурси и възможности да гарантират, че за продуктите, които пускат или предоставят на пазара на Съюза, не е използван принудителен труд. Поради това Комисията следва да издаде насоки за надлежна проверка във връзка с принудителния труд, в които следва да се вземат предвид и размерът и икономическите ресурси на икономическите оператори. Освен това Комисията следва да издаде насоки относно показателите за риска от наличие на принудителен труд, включително относно начините за тяхното определяне, които следва да се основават на независима и проверима информация, включително доклади от международни организации, по-специално МОТ.
- (33) Комисията следва да предотвратява ненужна административна тежест за МСП. Наред с това, Комисията следва да разработи съгътстващи мерки за подпомагане на усилията на икономическите оператори и техните бизнес партньори в същата верига на доставки, по-специално МСП. Държавите членки определят звена за контакт за МСП за целите на настоящия регламент, които могат да бъдат съществуващите бюра за помощ в областта на бизнеса и правата на човека или звената за контакт за надлежна проверка. МСП следва да могат да се свързват с компетентния орган на държавата членка, в която са установени, като използват информацията, предоставена на единния портал за принудителния труд. Те следва по-специално да могат да осъществяват връзка с компетентен орган възможността за получаване на подкрепа по време на разследването. Достатъчно ресурси за подкрепа следва да бъдат предоставени и онлайн по ясен и разбираем начин за МСП.
- (34) Комисията следва да издаде насоки относно начините за участие в диалог с компетентните органи, за да помогне на икономическите оператори, и по-специално МСП, както и на други заинтересовани страни, да отговорят на забраната на продукти, произведени с принудителен труд. Освен това Комисията следва да издаде и насоки за подпомагане на всяко лице или асоциация при предоставянето на информация.
- (35) Като се вземе предвид многообразието на правото на Съюза, което се отнася до проблеми, свързани с принудителен труд, Комисията следва да осигури насоки за икономическите оператори, по-специално МСП, относно начините за прилагане на различните задължения, произтичащи от правото на Съюза.
- (36) Комисията следва да издаде насоки, за да улесни прилагането на настоящия регламент от икономическите оператори и компетентните органи. Насоките за икономическите оператори следва да включват насоки за надлежна проверка във връзка с принудителния труд, включително за различните видове доставчици и сектори на дейност, за най-добрите практики за прекратяване и прилагане на коригиращи мерки във връзка с принудителния труд и за отговорното оттегляне. Коригиращите мерки означават възстановяване на засегнатото лице или лица или общности до състояние, равностойно или възможно най-близко до състоянието, в което те биха се намирали, ако принудителният труд не беше възникнал, коригиращите мерки са пропорционални на участието на дружеството в принудителния труд и включват финансова или нефинансова компенсация, предоставена от дружеството на лицето или лицата, засегнати от принудителния труд, и когато е приложимо, възстановяване на разходите, направени от публичните органи за всички необходими коригиращи мерки. Насоките за компетентните органи следва да са съсредоточени върху информацията, която е от значение за практическото прилагане на настоящия регламент. Насоките за надлежна проверка във връзка с принудителния труд следва да се основават на Насоките относно надлежната проверка на дружествата от ЕС с цел избягване на риска от принудителен труд в техните дейности и вериги на доставки, публикувани от Комисията и Европейската служба за външна дейност през юли 2021 г. Насоките следва да бъдат в съответствие с други насоки на Комисията в това отношение и със съответните насоки на международните организации. Насоките следва да бъдат разработени в консултация със съответните заинтересовани страни и да се основават на опита и най-добрите практики на съответните органи на държавите членки. При определянето на показателите за риска следва да се вземат предвид докладите на международни организации, по-специално на МОТ, както и други независими и проверими източници на информация.
- (37) Тъй като принудителният труд е глобален проблем и предвид взаимовръзките в глобалните вериги на доставки, е необходимо да се насърчава международното сътрудничество в борбата срещу принудителния труд, което ще подобри и ефективността на прилагането на настоящия регламент. Комисията следва по подходящ начин да си сътрудничи и да обменя информация с органите на трети държави, международни организации и други съответни заинтересовани страни, за да подобри ефективното прилагане на настоящия регламент. Международното сътрудничество с органите на трети държави, включително с държави, които имат подобно законодателство, следва да се осъществява по структуриран начин като част от съществуващите структури за диалог с тези държави или, ако е необходимо, конкретни структури за диалог, които ще бъдат създадени *ad hoc*. Това сътрудничество следва да може да включва обмен на информация относно рисковете от принудителен труд, като например идентифицираните в базата данни рискове, и относно решенията за забрана на продукти, но не следва да включва информация за текущите разследвания. Делегациите на Съюза могат да допринасят за разпространението на информация относно настоящия регламент и да улесняват предоставянето на информация относно рисковете от принудителен труд от съответните заинтересовани страни. Международното сътрудничество може да включва и разработването на

инициативи за сътрудничество и съпътстващи мерки в подкрепа на съответните заинтересовани страни в усилията им за премахване на принудителния труд от глобалните вериги на доставки, както и създаването на благоприятна среда в трети държави за насърчаване и защита на правата на човека.

- (38) Всяко физическо или юридическо лице или асоциация, която няма юридическа правосубектност, следва да има право да предоставя информация на компетентните органи, когато счита, че продукти, произведени с принудителен труд, се пускат и предоставят на пазара на Съюза, както и следва да бъде информирано за резултата от оценката на предоставената информация. Предоставянето на информация за предполагаеми нарушения следва да се извършва чрез единна точка за предоставяне на информация, създадена от Комисията и достъпна на единния портал за принудителния труд. За да се гарантира лесното използване за предоставянето на информация и стандартизирането на предоставената информация, Комисията следва да издаде насоки относно използването на единната точка за предоставяне на информация и следва да може да приема актове за изпълнение, за да определи процедурните правила, образците и подробностите за предоставянето на информация. Предоставена информация, която е явно непълна, неоснователна или недобросъвестно предоставена, следва да бъде отхвърлена. Следва да бъдат въведени адекватни мерки, за да се гарантира защитата на всяко лице, свързано с предоставянето на информация или със съдържашото се в нея, включително от репресивни мерки.
- (39) Лицата, сигнализиращи за нередности, могат да предоставят нова информация на вниманието на компетентните органи, за да им помогнат при установяването на нарушения на настоящия регламент и да им дават възможност за предприемат действия. За да се осигури наличието на адекватни мерки, за да се предостави възможност на лицата, сигнализиращи за нередности, да предупредят компетентните органи за действителни или потенциални нарушения на настоящия регламент, както и да се осигури защита на тези лица от ответни мерки, в настоящия регламент следва да се предвиди, че Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁵⁾ се прилага за подаването на сигнали за нарушения на настоящия регламент и за защитата на лицата, сигнализиращи за такива нарушения, доколкото те попадат в персонално поле на посочената директива.
- (40) За да се повиши правната сигурност, приложимостта, съгласно настоящия регламент, на Директива (ЕС) 2019/1937 по отношение на сигналите за нарушения на настоящия регламент и защитата на лицата, които сигнализират за такива нарушения, следва да бъде отразена в посочената директива. Поради това приложението към Директива (ЕС) 2019/1937 следва да бъде съответно изменено. Държавите членки трябва да гарантират, че считано от началната дата на прилагане на настоящия регламент това изменение е отразено в мерките за транспониране, приети в съответствие с посочената директива. Приемането на национални мерки за транспониране, обаче, не е условие за приложимостта на посочената директива по отношение на подаването на сигнали за нарушения на настоящия регламент или на защитата на сигнализиращите лица.
- (41) За да се гарантира лесен достъп до съответната информация относно настоящия регламент, Комисията следва да създаде единен уебпортал на равнището на Съюза, достъпен за обществеността на всички официални езици на институциите на Съюза.
- (42) При установяване на потенциални нарушения на забраната на продукти, произведени с принудителен труд, Комисията или компетентните органи следва да прилагат основан на риска подход и да оценяват цялата информация, с която разполагат. За да прилагат основания на риска подход при приоритизирането на своите разследвания, Комисията и компетентните органи следва да вземат предвид дела на частта от продукта, за която се предполага, че е била произведена с принудителен труд, количеството и обема на разглежданите продукти, както и мащаба и тежестта на предполагаемия принудителен труд, включително дали принудителният труд, наложен от държавните органи, би могъл да бъде повод за безпокойство. Комисията и компетентните органи следва също така да вземат предвид размера и икономическите ресурси на икономическите оператори и комплексния характер на веригата на доставки и да се съсредоточат, доколкото е възможно, върху икономическите оператори и по целесъобразност доставчиците на продукти, които са по-близо до риска от принудителен труд и разполагат с най-големи възможности за предотвратяване, смекчаване и прекратяване на използването на принудителен труд.
- (43) Преди започване на разследване водещият компетентен орган следва да може да поиска информация от икономическите оператори, обект на оценката, а също така и от други съответни заинтересовани страни, включително лицата или сдруженията, които са предоставили съответната информация на компетентните органи. Водещият компетентен орган следва да може да избере да не изисква допълнителна информация от икономическите оператори, ако прецени, че това би могло да доведе до опит от страна на тези икономически оператори да скрият ситуация на принудителен труд и по този начин да застрашат разследването. Водещият компетентен орган следва да започне разследване, когато въз основа на оценката на цялата налична информация или въз основа на каквито и да било други налични факти, например ако по време на предварителната фаза на разследването не е било възможно да се съберат информация и доказателства, установи, че е налице основателно опасение за нарушаване на забраната на продукти, произведени с принудителен труд.

⁽¹⁵⁾ Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2019 г. относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза (ОВ L 305, 26.11.2019 г., стр. 17).

- (44) За да се повиши ефективността на забраната на продукти, произведени с принудителен труд, компетентните органи следва да предоставят на икономическите оператори разумен срок за установяване, смекчаване, предотвратяване и прекратяване на риска от принудителен труд, като вземат предвид, *inter alia*, сложността на процеса и броя на участващите заинтересовани страни.
- (45) Преди започване на разследване водещият компетентен орган следва да поиска икономическите оператори, обект на оценката, да предоставят информация относно предприетите действия за смекчаване, предотвратяване, прекратяване на рисковете от принудителния труд или предприемане на коригиращи мерки в случай на принудителен труд в техните дейности и вериги на доставки по отношение на продуктите, предмет на оценката. Извършването на надлежна проверка във връзка с принудителния труд следва да допринесе за подпомагане на икономическия оператор да бъде изложен на по-малък риск от наличие на принудителен труд в неговите дейности и вериги на доставки. Подходящата надлежна проверка в съответствие с приложимото право на Съюза и международните стандарти може да спомогне за идентифицирането и борбата с принудителния труд във веригата на доставки в съответствие с приложимото право на Съюза и международните стандарти. Това означава, че не следва да се започва разследване, когато водещият компетентен орган счита, че няма основателно опасение за нарушаване на забраната на продукти, произведени с принудителен труд, или че са отпаднали причините за основателно опасение, например поради, но не само, приложимото законодателство, насоките, препоръките или друга надлежна проверка във връзка с принудителния труд, която се прилага по начин, който смекчава, предотвратява и прекратява риска от принудителен труд.
- (46) При поискване на информация по време на разследването, водещият компетентен орган следва да отдаде приоритет, доколкото е възможно и в съответствие с ефективното провеждане на разследването, на икономическите оператори, обект на разследването, участващи в етапите на веригата на доставки, които са възможно най-близо до местата, където е вероятно да възникне риск от принудителен труд, като вземат предвид размера и икономическите ресурси на икономическите оператори и количеството на разглежданите продукти и мащаба на предполагаемия принудителен труд.
- (47) Водещите компетентни органи следва да поемат тежестта да установят въз основа на цялата информация и доказателства, събрани по време на разследването, включително по време на предварителната му фаза, дали е използван принудителен труд на който и да е етап от отглеждането, производството, прибирането или добива на даден продукт, пуснат или предоставен на пазара или подготвен за износ, включително при обработката или преработката, свързани с продукта. За да се гарантира правото на законосъобразна процедура, икономическите оператори следва да имат възможност да предоставят на компетентните органи информация в своя защита по време на разследването. Когато в отговор на искане за информация от водещ компетентен орган икономически оператор или публичен орган откаже или не предостави без основателна обосновка поисканата информация, предостави непълна или неточна информация с цел блокиране на разследването, предостави подвеждаща информация или по друг начин възпрепятства разследването, включително когато бъде идентифициран риск от принудителен труд, наложен от държавните органи, водещият компетентен орган следва да може да установи, че забраната на продукти, произведени с принудителен труд, е била нарушена въз основа на всяка друга относима и проверима информация, събрана по време на предварителната фаза на разследването или по време на разследването. Водещият компетентен орган следва също така да вземе предвид тези фактори при преразглеждането на решение, взето на тази основа.
- (48) Когато водещият компетентен орган установи, че икономическите оператори са нарушили забраната на продукти, произведени с принудителен труд, той следва незабавно да забрани пускането и предоставянето на такива продукти на пазара на Съюза и техния износ от Съюза, и да изиска от икономическите оператори, които са били разследвани, да изтеглят разглежданите продукти, които вече са предоставени на пазара на Съюза, и да дарят бързоразвалящите се продукти за благотворителни каузи или за обществан интерес. Ако такива продукти не са бързоразвалящи се, икономическите оператори следва да рециклират тези продукти, а ако това не е възможно, следва да унищожат продукта, да го направят неизползваем или да се разпоредят с него по друг начин в съответствие с националното законодателство при спазване на правото на Съюза, включително правото на Съюза в областта на управлението на отпадъците. Въпреки това следва да се обърне специално внимание на предотвратяването на смущения във веригите на доставки от стратегическо или критично значение за Съюза и във връзка с това на продуктите, чието разпореждане би променило правилното функциониране на вътрешния пазар и на тези вериги на доставки. В тези случаи, чрез дерогация от задължението за налагане на нареждане за разпореждане с разглеждания продукт, водещият компетентен орган следва, когато е целесъобразно, да може да разпорежда разглежданият продукт да бъде задържан за определен период от време за сметка на икономическите оператори. При оценката на стратегическото или критичното значение на даден продукт за Съюза водещият компетентен орган следва по-специално да вземе предвид списъка на секторите, установен в Регламент (ЕС) 2024/1735 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁶⁾ и Препоръка (ЕС) 2023/2113 на Комисията⁽¹⁷⁾, както и продуктите, изброени в Регламент (ЕС) 2024/1252 на Европейския парламент

⁽¹⁶⁾ Регламент (ЕС) 2024/1735 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 година за създаване на рамка от мерки за укрепване на европейската екосистема за производство в областта на технологиите за нулеви нетни емисии и за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1724 (ОВ L, 2024/1735, 28.6.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj>).

⁽¹⁷⁾ Препоръка (ЕС) 2023/2113 на Комисията от 3 октомври 2023 г. за допълнително оценяване с държавите членки на риска при възлови за икономическата сигурност на ЕС технологични области (ОВ L, 2023/2113, 11.10.2023 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2113/oj>).

и на Съвета⁽¹⁸⁾. Когато преценява дали е целесъобразно да се направи дерогация от задължението за налагане на нареждане за разпореждане, водещият компетентен орган следва да има предвид вероятността съответните икономически оператори да изпълнят условията за преразглеждане на решението, с което се установява нарушение на забраната на продукти, произведени с принудителен труд, в рамките на срока, определен от водещия компетентен орган. Срокът, определен от водещия компетентен орган, би позволил на съответните икономически оператори да докажат, че са премахнали принудителния труд по отношение на разглеждания продукт, като са го прекратили в рамките на своята верига на доставки. Промяната на веригата на доставки, в смисъл на разчитане на различни доставчици, не може да се счита за метод за премахване на принудителния труд по отношение на засегнатия от това решение продукт, тъй като това би довело до различен продукт. Ако съответните икономически оператори представят доказателства, демонстриращи, че са премахнали принудителния труд по отношение на съответния продукт, водещият компетентен орган следва да преразгледа решението си за забрана на пускането и предоставянето на такива продукти на пазара на Съюза, което води до неговото оттегляне и следователно до отмяна на задържането на разглежданите продукти. Ако съответните икономически оператори не представят такива доказателства, те следва да спазват нареждането за разпореждане със съответните продукти след изтичане на срока, включен в решението за забрана на пускането и предоставянето на такива продукти на пазара на Съюза, което съдържа нареждането за задържане на продуктите за определен период.

- (49) В решение, с което се установява нарушение на забраната на продукти, произведени с принудителен труд, водещият компетентен орган следва да изложи констатациите от разследването и информацията, на която се основават констатациите, и да определи разумен срок, в който икономическите оператори следва да изпълнят това решение, както и информация, идентифицираща продукта, за който се прилага решението. Комисията следва да бъде оправомощена да приема актовете за изпълнение, необходими за уточняване на подробностите относно информацията, която трябва да се съдържа в тези решения. Решенията на водещият компетентен орган следва да бъдат публично достъпни.
- (50) При определянето на разумен срок за изпълнение на разпореждания, по решение, с което се установява нарушение на забраната на продукти, произведени с принудителен труд, водещият компетентен орган следва да вземе предвид размера и икономическите ресурси на съответните икономически оператори.
- (51) За да се осигури ефективно прилагане, решенията, взети от водещ компетентен орган в една държава членка, следва да се признават и прилагат от компетентните органи в другите държави членки по отношение на продукти със същата информация за идентификация от същата верига на доставки, за които е установено използването на принудителен труд.
- (52) Икономическите оператори следва да могат да поискат преразглеждане на решенията на водещите компетентни органи съгласно настоящия регламент, след като са предоставили нова съществена информация, която доказва, че продуктите, които са пуснати или предоставени на пазара на Съюза или предназначени за износ от пазара на Съюза, са в съответствие със забраната на продукти, произведени с принудителен труд. Водещият компетентен орган следва да оттегли решението си за бъдеще, когато икономическите оператори докажат, че са спазили това решение и са премахнали принудителния труд от своите дейности или вериги на доставки за разглежданите продукти. Решенията на водещите компетентни органи съгласно настоящия регламент следва да подлежат на съдебен контрол в съответствие с приложимото право на Съюза и национално право.
- (53) Ако икономическите оператори не изпълнят решението на водещия компетентен орган до края на определения срок, компетентните органи следва да гарантират, че разглежданите продукти са забранени за пускане и предоставяне на пазара на Съюза или за износ или са изтеглени от пазара на Съюза и че всички бързоразвалящи се продукти, оставащи при съответните икономически оператори, са дарени за благотворителни каузи или за каузи от обществен интерес. Компетентните органи следва да гарантират, че бързоразвалящите се продукти се рециклират или ако това не е възможно, че те се унищожават, правят неизползваеми или с тях е извършено разпореждане по друг начин в съответствие с националното законодателство, съвместимо с правото на Съюза, включително правото на Съюза в областта на управлението на отпадъците и екопроектирането на устойчиви продукти, за сметка на икономическите оператори. Когато е възможно, компетентните органи следва да гарантират, че избраният от всички налични варианти метод за разпореждане или унищожаване има възможно най-малко въздействие върху околната среда. Компетентните органи на държавите членки следва да отговорят за изпълнението на решенията на своята територия, включително

⁽¹⁸⁾ Регламент (ЕС) 2024/1252 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 г. за създаване на рамка за гарантиране на сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение и за изменение на регламенти (ЕС) № 168/2013, (ЕС) 2018/858, (ЕС) 2018/1724 и (ЕС) 2019/1020 (ОВ L, 2024/1252, 3.5.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj>).

решенията, приети от Комисията. След като дадено решение бъде съобщено чрез ICSMS, всички компетентни органи, имащи отношение към това решение, следва да пристъпят към съответните действия за осигуряване на прилагането, предвидени в настоящия регламент.

- (54) При прилагането на забраната за пускане и предоставяне на пазара или за износ на продукти, произведени с принудителен труд, следва да се вземе предвид въздействието върху хуманното отношение към животните, за да се спести на животните всяка предотвратима болка, стрес или страдание. Освен това настоящият регламент не следва да засяга правото на Съюза относно хуманното отношение към животните, като например регламенти (ЕО) № 1/2005 ⁽¹⁹⁾ и (ЕО) № 1099/2009 ⁽²⁰⁾ на Съвета.
- (55) Решенията на водещите компетентни органи, в които се установява нарушение на забраната на продукти, произведени с принудителен труд, следва да бъдат съобщавани на митническите органи, чиято цел следва да бъде идентифицирането на разглеждания продукт сред продуктите, декларирани за допускане за свободно обращение или за износ. Компетентните органи на държавите членки следва да отговарят за цялостното прилагане на забраната на продукти, произведени с принудителен труд, на пазара на Съюза, както и на продукти, въвеждани на този пазара или извеждани от него. Тъй като принудителният труд е част от производствения процес и не оставя следи върху продукта, а Регламент (ЕС) 2019/1020 обхваща само произвеждани продукти и обхващат му е ограничен до допускане за свободно обращение, митническите органи няма да могат да действат автономно съгласно Регламент (ЕС) 2019/1020 при прилагането и изпълнението на забраната на продукти, произведени с принудителен труд. Специфичната организация на контрола във всяка държава членка не следва да засяга Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²¹⁾ и неговите общи разпоредби относно контролните и надзорните правомощия на митническите органи.
- (56) Информацията, която икономическите оператори понастоящем осигуряват или предоставят на митническите органи, включва само обща информация за продуктите, но липсва информация за производителя, селскостопанския производител и доставчиците на продуктите, както и специфична информация за продуктите. За да могат митническите органи да идентифицират продуктите, въвеждани на пазара на Съюза или извеждани от него, и които могат да бъдат в нарушение на настоящия регламент и съответно следва да бъдат спрени на външните граници на Съюза, икономическите оператори следва да предоставят на митническите органи информация, позволяваща да се идентифицират продуктите, за които се отнася решението на водещия компетентен орган. В нея следва да бъдат включени данни за производителя или селскостопанския производител и за доставчиците на продукта, както и всяка друга информация за самия продукт. За тази цел на Комисията следва да бъде предоставено правомощието да приема делегирани актове за определяне на продуктите, за които следва да се предоставя такава информация, като се използва, *inter alia*, базата данни, създадена съгласно настоящия регламент, както и информацията и решенията на водещите компетентни органи, кодирани в ICSMS. Освен това Комисията следва да бъде оправомощена да приема актовете за изпълнение, необходими за уточняване на подробностите относно информацията, която икономическите оператори трябва да представят или предоставят на митническите органи. Тази информация следва да включва описанието, наименованието или марката на продукта, специфичните изисквания на правото на Съюза за определяне на продукта, като например тип, референтен номер, модел, партида или сериен номер, поставени върху продукта или предоставени върху опаковката или в документ, придружаващ продукта, или уникален идентификатор на цифровия паспорт на продукта, както и подробна информация за производителя или селскостопанския производител и доставчиците на продукта, включително за всеки от тях тяхното име, наименование на предприятието или регистрирана марка, данни за контакт, уникален идентификационен номер в държавата, в която са установени, и, когато е наличен, регистрационен и идентификационен номер на икономическите оператори. При прегледа на Митническия кодекс на Съюза ще се обмисли въвеждането в митническото законодателство на информацията, която икономическите оператори трябва да осигурят или предоставят на митническите органи за целите на прилагането на настоящия регламент и в по-широк план за повишаване на прозрачността на веригата на доставки. Комисията следва да издаде насоки и да окаже подкрепа на икономическите оператори, особено на МСП, как да събират необходимата информация.
- (57) Митническите органи, които идентифицират продукт, който може да бъде обхванат от решение, съобщено от водещия компетентен орган, с което се установява нарушение на забраната на продукти, произведени с принудителен труд, следва да спрат допускането на този продукт за свободно обращение и незабавно да уведомяват компетентните органи. Компетентните органи следва да се произнесат в разумен срок по случая, за който са уведомени от митническите органи, като потвърдят или отхвърлят, че разглежданият продукт е обхванат от решение. Когато е необходимо и надлежно обосновано, компетентните органи следва да бъдат упълномощени да поискат да се удължи периодът на спиране на съответния продукт за допускане за свободно обращение, като се вземат предвид потенциалните вреди за икономическия оператор. При липса на заключение от компетентните органи в определения

⁽¹⁹⁾ Регламент (ЕО) № 1/2005 на Съвета от 22 декември 2004 г. относно защитата на животните по време на транспортиране и свързаните с това операции и за изменение на Директиви 64/432/ЕИО и 93/119/ЕО и Регламент (ЕО) № 1255/97 (ОВ L 3, 5.1.2005 г., стр. 1).

⁽²⁰⁾ Регламент (ЕО) № 1099/2009 на Съвета от 24 септември 2009 г. относно защитата на животните по време на умишлено убийство (ОВ L 303, 18.11.2009 г., стр. 1).

⁽²¹⁾ Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 г. за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ L 269, 10.10.2013 г., стр. 1).

срок митническите органи следва да допуснат продуктите за свободно обращение, ако са изпълнени всички други приложими изисквания и формалности. Като цяло допускането на продукт за свободно обращение или за износ не следва също така да се смята за доказателство за съответствие с правото на Съюза, тъй като такова допускане не включва непременно пълна оценка на това съответствие.

- (58) Когато компетентните органи стигнат до заключението, че даден продукт отговаря на решение, с което се установява нарушаване на забраната на продукти, произведени с принудителен труд, те следва незабавно да информират митническите органи, които следва да откажат допускането му за свободно обращение или за износ. Митническите органи следва да могат, когато компетентен орган поиска това и от името и под отговорността на този компетентен орган, като алтернатива да изземат този продукт и да го предоставят на разположение и под ръководството на този компетентен орган. В такива случаи съответният компетентен орган следва да предприеме всички необходими мерки, за да гарантира подходящото разпореждане с разглеждания продукт, включително даряването му на благотворителни каузи или каузи от обществен интерес, рециклирането му или разпореждането с него по друг начин, в съответствие с националното законодателство, съвместимо с правото на Съюза, за сметка на съответния икономически оператор.
- (59) Водещият компетентен орган следва да взема надлежно предвид риска от оттегляне на икономическите оператори, които са свързани с продукти или региони в базата данни, или чийто продукт е бил премахнат от пазара на Съюза, както и последиците за засегнатите работници. Поради това водещият компетентен орган следва, когато е целесъобразно, да подкрепя икономическите оператори при приемането и прилагането на подходящи и ефективни мерки за прекратяване на принудителния труд. Отговорното оттегляне включва спазване на колективните трудови договори и формулиране на поэтапни мерки.
- (60) Условията, приложими за продуктите по време на спирането на тяхното допускане за свободно обращение или за износ, включително тяхното складиране или унищожаване и разпореждане с тях в случай на отказ за допускане в свободно обращение на тези продукти, следва да бъдат определени от митническите органи, когато е приложимо, съгласно Регламент (ЕС) № 952/2013. Ако продуктите, въведени на пазара на Съюза, изискват по-нататъшна преработка, те трябва да бъдат поставени под подходящ митнически режим, позволяващ такава преработка в съответствие с членове 220, 254, 256, 257 и 258 от Регламент (ЕС) № 952/2013.
- (61) Когато с цел прилагане на забраната на продукти, произведени с принудителен труд, е необходимо да се обработват лични данни съгласно настоящия регламент, обработването им следва да се извършва в съответствие със законодателството на Съюза относно защитата на личните данни. Всяко обработване на лични данни съгласно забраната на продукти, произведени с принудителен труд, се осъществява в съответствие с регламенти (ЕС) 2016/679 ⁽²²⁾ и (ЕС) 2018/1725 ⁽²³⁾ на Европейския парламент и на Съвета.
- (62) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по отношение на: процедурните правила и подробностите относно разпоредбите за използването на ICSMS; процедурните правила, образците и подробностите относно предоставянето на информация за предполагаеми нарушения на забраната за пускане, предоставяне или износ на продукти, произведени с принудителен труд; решенията, приети от Комисията, с които се установява, че забраната за пускане или предоставяне на пазара на Съюза или износ на продукти, произведени с принудителен труд, е била нарушена; оттеглянето на тези решения; подробностите относно съдържанието на тези решения и на еквивалентните решения, приети от водещите компетентни органи; и разпоредбите и подробностите относно осигуряването или предоставянето на митническите органи на определена информация за конкретни продукти или групи продукти. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁴⁾.
- (63) Комисията следва да приеме актове за изпълнение с незабавно приложение, когато в надлежно обосновани случаи, свързани с оттеглянето на решенията, с които се установява, че забраната за пускане, предоставяне или износ на продукти, произведени с принудителен труд, е била нарушена, наложителни причини за спешност изискват това.

⁽²²⁾ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

⁽²³⁾ Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

⁽²⁴⁾ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

- (64) С цел допълване или изменение на определени несъществени елементи от настоящия регламент на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да провежда подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество⁽²⁵⁾. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.
- (65) За да се гарантира, че митническите органи са в състояние да действат ефективно, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС във връзка с доуточняването на допълнителната информация за определяне на разглеждания продукт, която икономическите оператори следва да осигурят или представят на митническите органи по отношение на продуктите, въвеждани на пазара на Съюза или извеждани от него. Тази информация следва да бъде информация за определяне на разглеждания продукт, информация за производителя или селскостопанския производител и информация за доставчиците на продукта. Митническите органи трябва да могат бързо да получават информация за конкретни продукти, определени в решенията на водещите компетентни органи, за да могат да предприемат ефективни и бързи действия и мерки. В такива случаи делегираните актове следва да се приемат съгласно извънредна процедура.
- (66) Държавите членки следва да предоставят на своите компетентни органи правомощието да налагат и прилагат ефективни, пропорционални и възпиращи санкции в случаите, когато икономическият оператор не е изпълнил решение за забрана на пускането на пазара на продукти, произведени с принудителен труд. Правилата за санкциите, приложими в случай на неспазване на решение, следва да бъдат установени от държавите членки, като се вземат надлежно предвид елементи като тежестта и продължителността на нарушението, предишни нарушения от страна на икономическия оператор, степента на сътрудничество с компетентните органи и всеки друг смекчаващ или утежняващ фактор, приложим за обстоятелствата по конкретния случай. Комисията следва да издаде насоки за държавите членки относно метода за изчисляване на финансовите санкции и приложимите прагове, а мрежата на Съюза за борба с продуктите, произведени с принудителен труд следва да насърчава най-добрите практики при прилагането на тези санкции.
- (67) Комисията следва да извърши оценка на изпълнението и прилагането на настоящия регламент и да представи доклад за това на Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет. В доклада следва да се направи оценка на приноса на настоящия регламент за премахването от пазара на Съюза на продуктите, произведени с принудителен труд, и за борбата с принудителния труд, както и за сътрудничеството между компетентните органи и международното сътрудничество за премахване на принудителния труд. В доклада следва също така да се направи оценка на въздействието на настоящия регламент върху предприятията, по-специално МСП, и върху жертвите, както и на разходите и ползите като цяло от забраната на продукти, произведени с принудителен труд. В доклада следва да се направи и оценка на привличането на настоящия регламент в съответствие с друго приложимо право на Съюза.
- (68) Настоящият регламент защита правото на добра администрация, залегнало в член 41 от Хартата, което включва, наред с другото, правото на изслушване на всяко лице преди предприемането на засягаща го по неблагоприятен начин индивидуална мярка. За тази цел водещият компетентен орган, провеждащ разследването, следва да информира съответните икономически оператори за започването на разследването и възможните последици от него. За да се гарантира правото на законосъобразна процедура, икономическите оператори следва да имат възможност да предоставят на компетентните органи информация в своя защита при поискване по време на разследването. Икономическите оператори следва да имат възможност да поискат от водещия компетентен орган да преразгледа решението, което ги засяга, като предоставят нова съществена информация. Решенията, приети от компетентните органи на държавите членки, следва да подлежат на съдебния контрол, предвиден в приложимото национално право. Решенията, приети от Комисията съгласно настоящия регламент, подлежат на контрол от Съда на Европейския съюз в съответствие с член 263 от ДФЕС.
- (69) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно забрана за икономическите оператори да пускат или предоставят на пазара на Съюза или да изнасят от пазара на Съюза продукти, произведени с принудителен труд, с цел да се подобри функционирането на вътрешния пазар, като същевременно се допринася за борбата срещу принудителния труд, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците си може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимостта за постигането на тази цел.

⁽²⁵⁾ ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

- (70) За да се създадат условия за своевременното прилагане на предвидените в настоящия регламент мерки, той следва да влезе в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет, цел и обхват

1. С настоящия регламент се установяват правила, с които на икономическите оператори се забранява да пускат и предоставят на пазара на Съюза или да изнасят от него продукти, произведени с принудителен труд, с цел да се подобри функционирането на вътрешния пазар, като същевременно се допринася за борбата срещу принудителния труд.
2. Настоящият регламент не обхваща изтеглянето на продукти, които са достигнали до крайните потребители на пазара на Съюза.
3. Настоящият регламент не създава допълнителни задължения за надлежна проверка за икономическите оператори освен тези, които вече са предвидени в правото на Съюза или в националното право.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „принудителен труд“ означава принудителен или задължителен труд съгласно определението в член 2 от Конвенция № 29 на МОТ, включително принудителен детски труд;
- 2) „принудителен труд, наложен от държавните органи“ означава използването на принудителен труд, както е описано в член 1 от Конвенция № 105 на МОТ;
- 3) „надлежна проверка във връзка с принудителния труд“ означава усилията на икономическия оператор да изпълни задължителни изисквания, доброволни насоки, препоръки или практики за установяване, предотвратяване, смекчаване или прекратяване на използването на принудителен труд по отношение на продукти, които трябва да бъдат пуснати или да бъдат предоставени на пазара на Съюза или да бъдат изнесени;
- 4) „предоставяне на пазара“ означава всяка доставка на продукт за разпространение, потребление или употреба на пазара на Съюза в хода на търговска дейност, независимо дали срещу заплащане или безплатно;
- 5) „пускане на пазара“ означава предоставянето за първи път на даден продукт на пазара на Съюза;
- 6) „продукт“ означава всяко изделие, който може да бъде оценено в пари и като такова може да бъде предмет на търговски сделки, независимо дали е добито, прибрано, отгледано или произведено;
- 7) „продукт, произведен с принудителен труд“ означава продукт, за който е използван изцяло или частично принудителен труд на който и да е етап от добива, прибирането, отглеждането или производството му, включително при свързаната с продукта обработка или преработка на който и да е етап от неговата верига на доставките;
- 8) „верига на доставките“ означава системата от дейности, процеси и участници на всички етапи, предшествали предоставянето на продукт на пазара, а именно добива, прибирането, отглеждането и производството на продукт изцяло или частично, включително при свързаната с продукта обработка или преработка на всеки един от тези етапи;
- 9) „икономически оператор“ означава всяко физическо или юридическо лице или сдружение на лица, което пуска или предоставя на пазара на Съюза продукти или изнася продукти от Съюза;
- 10) „производител“ означава всяко физическо или юридическо лице, което произвежда продукт или което възлага проектирането или производството на продукт и предлага този продукт на пазара под своето име или търговска марка;

- 11) „селскостопански производител“ означава производител на селскостопански продукти, както е посочено в член 38, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, или производител на суровини;
- 12) „доставчик на продукти“ означава всяко физическо или юридическо лице или сдружение на лица във веригата на доставките, което добива, прибира, отглежда или произвежда продукт, изцяло или частично, или се намесва в обработката или преработката, свързана с даден продукт, на всеки етап от неговата верига на доставките, като производител или в каквото и да било друго качество;
- 13) „краен ползвател“ означава всяко физическо или юридическо лице, пребиваващо или установено в Съюза, на което даден продукт е бил предоставен било то като на потребител, извън всякаква търговска или стопанска дейност, занаят или професия, или като на професионален краен ползвател в процеса на неговите промишлени или професионални дейности;
- 14) „вносител“ означава всяко физическо или юридическо лице, или сдружение на лица, установено в Съюза, което пуска на пазара на Съюза продукт от трета държава;
- 15) „износител“ означава износител съгласно определението в член 1, точка 19 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/2446 на Комисията ⁽²⁶⁾;
- 16) „основателно опасение“ означава основателна индикация, базирана на обективна, фактическа и проверима информация, която дава основание на Комисията или компетентните органи да подозират, че има вероятност даден продукт да е произведен с принудителен труд;
- 17) „водещ компетентен орган“ означава органът, отговарящ съгласно член 15 за оценката на предоставената информация, провеждането на разследвания и вземането на решения, а именно компетентен орган на държава членка или Комисията;
- 18) „митнически органи“ означава митнически органи, както са определени в член 5, точка 1 от Регламент (ЕС) № 952/2013;
- 19) „продукти, въвеждани на пазара на Съюза“ означава продукти от трети държави, предназначени да бъдат пуснати на пазара на Съюза или предназначени за лична употреба или за потребление в рамките на митническата територия на Съюза и предназначени да бъдат поставени под митническия режим „допускане за свободно обращение“;
- 20) „продукти, извеждани от пазара на Съюза“ означава продукти, предназначени да бъдат поставени под митнически режим „износ“;
- 21) „допускане за свободно обращение“ означава митническият режим, определен в член 201 от Регламент (ЕС) № 952/2013;
- 22) „износ“ означава митническият режим, определен в член 269 от Регламент (ЕС) № 952/2013;

Член 3

Забрана на продукти, произведени с принудителен труд

Икономическите оператори не пускат или не предоставят на пазара на Съюза продукти, произведени с принудителен труд, нито изнасят такива продукти.

Член 4

Продажби от разстояние

Продуктите, предлагани за продажба онлайн или чрез други средства за продажби от разстояние, се считат за предоставени на пазара, ако офертата за продажба е насочена към крайни потребители в Съюза. Оферта за продажба се счита за насочена към крайни потребители в Съюза, ако съответният икономически оператор насочва по какъвто и да било начин дейността си към държава членка.

⁽²⁶⁾ Делегиран регламент на Комисията (ЕС) 2015/2446 от 28 юли 2015 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на подробни правила за някои от разпоредбите на Митническия кодекс на Съюза (ОВ L 343, 29.12.2015 г., стр. 1).

Член 5

Компетентни органи

1. Всяка държава членка определя един или повече компетентни органи, отговорни за изпълнението на задълженията, посочени в настоящия регламент. Компетентните органи на държавата членка и Комисията работят в тясно сътрудничество и отговарят за осигуряване на ефективното и еднакво прилагане на настоящия регламент на територията на Съюза.
 2. Когато държава членка е определила повече от един компетентен орган, тя ясно разграничава техните съответни задължения и установяват механизми за комуникация и координация, които позволяват на тези органи да си сътрудничат тясно и ефективно да изпълняват задълженията си.
 3. Не по-късно от 14 декември 2025 г. държавите членки, чрез информационната и комуникационна система, посочена в член 7, параграф 1, предоставят на Комисията и на другите държави членки следната информация:
 - а) наименованията, адресите и данните за контакт на компетентния орган или органи; и
 - б) областите на компетентност на компетентния орган или органи.
- Държавите членки редовно актуализират информацията, посочена в букви а) и б).
4. Комисията прави списъка на компетентните органи публично достъпен на единния портал относно принудителния труд, посочен в член 12, и редовно актуализира този списък въз основа на актуалната информация, получена от държавите членки.
 5. Държавите членки гарантират, че техните компетентни органи упражняват правомощията си безпристрастно, прозрачно и при надлежно спазване на задълженията за опазване на професионалната тайна. Държавите членки гарантират, че техните компетентни органи разполагат с необходимите правомощия, експертен опит и ресурси за провеждане на разследвания, включително достатъчно бюджетни ресурси.
 6. Държавите членки гарантират, че техните компетентни органи си сътрудничат тясно и обменят информация със съответните национални органи, като например органите за инспекция по труда и съдебните и правоприлагащите органи, включително тези, които отговарят за борбата с трафика на хора, и органите, определени от държавите членки съгласно Директива (ЕС) 2019/1937.
 7. Държавите членки предоставят на своите компетентни органи правомощието да налагат санкции в съответствие с член 37 — или пряко, в сътрудничество с други органи, или чрез подаване на заявление до компетентните съдебни органи.

ГЛАВА II

УПРАВЛЕНИЕ

Член 6

Мрежа на Съюза за борба с продуктите, произведени с принудителен труд

1. С настоящото се създава мрежа на Съюза за борба с продуктите, произведени с принудителен труд (наричана по-нататък „мрежата“).
2. Мрежата служи като платформа за структурирана координация и сътрудничество между компетентните органи на държавите членки и Комисията и за рационализиране на прилагането на настоящия регламент в рамките на Съюза, като по този начин прилагането става по-ефективно и последователно.
3. Мрежата се състои от представители на всяка държава членка, представители на Комисията и когато е целесъобразно, представители на митническите органи.
4. Комисията координира работата на мрежата. Представител на Комисията председателства заседанията на мрежата.
5. Секретариатът на мрежата се осигурява от Комисията. Секретариатът организира заседанията на мрежата и ѝ осигурява техническа и логистична подкрепа.
6. Членовете на мрежата участват активно, за да гарантират ефективна координация и сътрудничество и да допринасят за еднаквото прилагане на настоящия регламент.

7. Мрежата има следните задачи:

- а) улеснява определянето на общи приоритети за осигуряване на прилагането с оглед постигане на целта на настоящия регламент, посочена в член 1;
- б) улеснява координацията на разследванията;
- в) предприема последващи действия във връзка с изпълнението на решенията, посочени в член 20;
- г) по искане на Комисията допринася за разработването на насоките, посочени в член 11;
- д) улеснява и координира събирането и обмена на информация, експертен опит и най-добри практики във връзка с прилагането на настоящия регламент;
- е) допринася за единни основани на риска подходи и административни практики за изпълнението на настоящия регламент;
- ж) насърчава най-добрите практики при прилагането на санкциите, предвидени в член 37;
- з) сътрудничи си по целесъобразност със съответните служби на Комисията, органи, служби и агенции на Съюза и органите на държавите членки по прилагането на настоящия регламент;
- и) насърчава сътрудничеството, обмена на персонал и програмите за посещения между компетентните органи и митническите органи, както и между тези компетентни органи и компетентните органи на трети държави и международни организации;
- й) улеснява организирането на дейности за обучение и изграждане на капацитет във връзка с прилагането на настоящия регламент за Комисията и делегациите на Съюза в трети държави и компетентните органи, митническите органи и други съответни органи на държавите членки;
- к) по искане на Комисията предоставя помощ на Комисията за разработването на координиран подход за ангажираност и сътрудничество с трети държави съгласно член 13;
- л) наблюдава случаи на системно използване на принудителен труд;
- м) подпомага организирането на информационни кампании и кампании за повишаване на осведомеността относно настоящия регламент;
- н) насърчава и улеснява сътрудничеството във връзка с проучване на възможностите за използване на нови технологии за прилагането на настоящия регламент и проследимостта на продуктите;
- о) събира данни за коригиращите мерки, свързани с решенията и оценката на тяхната ефективност.

8. Други съответни органи на държавите членки могат да присъстват на заседанията на мрежата на *ad hoc* принцип. Експерти и заинтересовани страни, включително представители на синдикалните организации и на други организации на работниците, на организациите на гражданското общество и на организациите за защита на правата на човека, на стопански организации, на международни организации, на съответни органи на трети държави, на Агенция на Европейския съюз за основните права, Европейския орган по труда, съответните служби на Комисията, делегации на Съюза и органи, служби и агенции на Съюза със съответен опит в областите, включени в обхвата на настоящия регламент, могат да бъдат поканени да присъстват на заседанията на мрежата или да участват с писмени материали.

9. Мрежата провежда заседания на редовни интервали от време и когато е необходимо, по надлежно обосновано искане на Комисията или на държава членка.

10. Комисията и държавите членки гарантират, че мрежата разполага с необходимите ресурси за изпълнение на задачите, посочени в параграф 7, включително с достатъчно бюджетни ресурси.

11. Мрежата изготвя свой правилник за дейността.

Член 7

Информационни и комуникационни системи

1. За целите на глави I, III, IV и V от настоящия регламент Комисията и компетентните органи използват информационната и комуникационна система, посочена в член 34 от Регламент (ЕС) 2019/1020, в съответствие с акта за изпълнение, посочен в параграф 7, буква а) от настоящия член. Комисията, компетентните органи и митническите органи имат достъп до тази система за целите на настоящия регламент.
 2. Решенията, съобщени съгласно член 26, параграф 3, се вписват в съответната митническа среда за управление на риска.
 3. Комисията разработва междусистемна връзка, която позволява автоматизираното съобщаване на решенията, посочени в член 26, параграф 3, от информационната и комуникационна система, посочена в параграф 1 от настоящия член, до митническата среда, посочена в параграф 2 от настоящия член. Тази междусистемна връзка започва да функционира не по-късно от 2 години от датата на приемане на акта за изпълнение, посочен в параграф 7, буква б) от настоящия член.
 4. Искания и уведомления между компетентните органи и митническите органи съгласно глава V, раздел II, както и последващите съобщения, се обменят посредством информационната и комуникационна система, посочена в параграф 1.
 5. В съответствие с Регламент (ЕС) 2022/2399 се създава междусистемна връзка между информационната и комуникационна система, посочена в параграф 1, и средата на ЕС за митническо обслужване на едно гише за целите на обмена на искания и уведомления между митническите и компетентните органи съгласно глава V, раздел II от настоящия регламент. Тази междусистемна връзка се установява най-късно в срок от 4 години от датата на приемане на акта за изпълнение, посочен в параграф 7, буква а). Исканията, уведомленията и последващите съобщения, посочени в параграф 4, се обменят чрез тази междусистемна връзка, веднага щом тя започне да функционира.
 6. Комисията може да извлече от системата за наблюдение, посочена в член 56, параграф 1 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2447, информация за продуктите, които се въвеждат на пазара на Съюза или се извеждат от него, свързана с прилагането на настоящия регламент, и да я предаде на информационната и комуникационна система, посочена в параграф 1 от настоящия член.
 7. Комисията може да приема актове за изпълнение с цел уточняване на процедурните правила и подробностите относно разпоредбите за прилагане на настоящия член, включително:
 - а) функционалностите, елементите от данните и обработването на данните, както и правилата за обработването на лични данни, поверителността и контрола на информационната и комуникационна система, посочена в параграф 1;
 - б) функционалностите, елементите от данните и обработването на данните, както и правилата за обработване на лични данни, поверителността и контрола на междусистемната връзка, посочена в параграф 3;
 - в) данните, които трябва да бъдат предадени, както и правилата за тяхната поверителност и контрол в съответствие с параграф 6.
- Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 35, параграф 2.

Член 8

База данни за рисковете от принудителен труд по райони или продукти

1. Комисията създава база данни с помощта на външни експерти, ако е необходимо. Тази база данни предоставя ориентируваща, неизчерпателна, основана на доказателства, проверим и редовно актуализирана информация относно рисковете от принудителен труд в конкретни географски райони или по отношение на конкретни продукти или групи от продукти, включително по отношение на принудителен труд, наложен от държавните органи. Базата данни дава приоритет на определянето на широко разпространени и тежки рискове от принудителен труд.
2. Базата данни, посочена в параграф 1, се основава на независима и проверима информация от международни организации, по-специално МОТ и ООН, или институционални, научноизследователски или академични организации.

Базата данни не оповестява публично информация, в която икономическите оператори се посочват пряко.

В базата данни се посочват конкретни икономически сектори в конкретни географски райони, за които са налице надеждни и проверими доказателства, че съществува принудителен труд, наложен от държавни органи.

3. Комисията гарантира, че базата данни е лесно достъпна, включително за лица с увреждания, както и че е публично достъпна на всички официални езици на институциите на Съюза до 14 юни 2026 г.

Член 9

Единна точка за предоставяне на информация

1. Комисията създава конкретен централен механизъм за предоставяне на информация (наричан по-нататък „единна точка за предоставяне на информация“). Единната точка за предоставяне на информация е налична на всички официални езици на институциите на Съюза. Тя е лесна за ползване и се предоставя безплатно.

2. Информация относно предполагаеми нарушения на член 3 се подава чрез единната точка за предоставяне на информация, от всяко физическо или юридическо лице или сдружение, което няма юридическа правосубектност. Предоставяната информация съдържа данни за съответните икономически оператори или продукти, причините и доказателствата, обосноваващи предполагаеми нарушения, и когато е възможно, подкрепящи документи. Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на процедурните правила, образците и подробностите във връзка с предоставянето на информация. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 35, параграф 2.

3. Комисията отхвърля всички предоставени на единната точка за предоставяне на информация данни, които са явно непълни, неоснователни или са направени недобросъвестно, и разпределя останалата предоставена информация за оценка от водещия компетентен орган съгласно методите за разпределение на разследванията, установен в член 15.

4. Водещият компетентен орган, отговарящ за посочената в параграф 3 оценката, потвърждава получаването на предоставената информация, оценява информацията надлежно и безпристрастно и във възможно най-кратък срок информира физическото или юридическо лице или съответното сдружение за резултата от оценката на представената от него информация.

5. Водещият компетентен орган може да изиска от лицето или сдружението, посочено в параграф 2, предоставянето на допълнителна информация.

6. В случаите, при които има значителен времеви интервал между предоставянето на информация на единната точка за предоставяне на информация и решение за започване на разследване съгласно глава III, водещият компетентен орган се консултира, доколкото е възможно, с лицето или сдружението, предоставили информацията, за да провери, дали ситуацията — доколкото им е известно — не се е променила значително.

7. По отношение на подаването на сигнали за нарушения на настоящия регламент и на защитата на лицата, сигнализиращи за такива нарушения, се прилага Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета.

Член 10

Мерки за подкрепа на МСП

Освен това Комисията разработва съпътстващи мерки за подпомагане на усилията на икономическите оператори и техните бизнес партньори в същата верига на доставки, по-специално МСП. Когато е целесъобразно, тези мерки се предоставят на разположение чрез единния портал относно принудителния труд, посочен в член 12.

Компетентните органи определят звена за контакт, които да предоставят на МСП информация по въпроси, свързани с прилагането на настоящия регламент. Тези звена за контакт може също така да предоставят на МСП помощ по тези въпроси.

Компетентните органи на държавите членки може също така да организират обучения за икономическите оператори относно показателите за риска от наличие на принудителен труд и относно начините за започване на диалог с тези компетентни органи по време на разследването.

Член 11

Насоки

До 14 юни 2026 г. Комисията, в консултация със съответните заинтересовани страни, предоставя и редовно актуализира насоки, които включват следното:

- а) насоки за икономическите оператори за надлежна проверка във връзка с принудителния труд, включително детския принудителен труд, в които се вземат предвид приложимото право на Съюза и национално право, в което се определят изискванията за надлежна проверка по отношение на принудителния труд, насоките и препоръките на международните организации, както и размерът и икономическите ресурси на икономическите оператори, различните видове доставчици по веригата на доставки и различните сектори;
- б) насоки за икономическите оператори относно най-добрите практики за прекратяване и предприемане на коригиращи мерки за различни видове принудителен труд;
- в) насоки за компетентните органи относно практическото прилагане на настоящия регламент, по-специално членове 8, 17 и 18, включително референтни показатели за подпомагане на компетентните органи при техните основани на риска оценки на разследванията и насоки относно приложимия стандарт за доказателствата;
- г) насоки за митническите органи и икономическите оператори относно практическото прилагане на член 27 и когато е целесъобразно, всяка друга разпоредба, предвидена в глава V, раздел II;
- д) информация относно показателите за риска от наличие на принудителен труд, включително относно начини за идентифициране на тези показатели, която се основава на независима и проверима информация, включително доклади от международни организации, по-специално МОТ, гражданското общество, стопанските организации и синдикалните организации, и на опита от прилагането на правото на Съюза, в което се определят изисквания за надлежна проверка по отношение на принудителния труд;
- е) насоки за икономическите оператори относно надлежната проверка във връзка с принудителния труд, наложен от държавни органи;
- ж) насоки за икономическите оператори и доставчиците на продукти относно начините за участие в диалог с компетентните органи съгласно глава III, по-специално относно вида на информацията, която трябва да се предоставя;
- з) насоки относно начините за предоставяне на информация съгласно член 9;
- и) насоки за държавите членки относно метода за изчисляване на финансовите санкции и приложимите прагове;
- й) допълнителна информация за улесняване на прилагането на настоящия регламент от страна на компетентните органи и на спазването му от страна на икономическите оператори.

Посочените в букви а), б) и е) насоки са съсредоточени по-специално върху подпомагането на МСП при спазването на настоящия регламент.

Насоките, посочени в първа алинея, следва да бъдат съгласувани с насоките, предоставени в съответствие с други имащи отношение разпоредби на правото на Съюза.

Член 12

Единен портал относно принудителния труд

Комисията създава и актуализира редовно единен уебсайт (наричан по-нататък „единен портал относно принудителния труд“), който предоставя на обществеността на едно и също място и на всички официални езици на институциите на Съюза следните елементи:

- а) имената, адресите и данните за контакт на компетентните органи;
- б) насоките;
- в) базата данни;

- г) списък на публично достъпни източници на информация, които са от значение за изпълнението на настоящия регламент, включително източници, които предоставят на разположение разбити данни за въздействието и жертвите на принудителен труд, като например разбити по пол данни или данни за принудителен детски труд, позволяващи установяването на тенденции по възрастов и полов признак;
- д) единната точка за предоставяне на информация;
- е) всяко решение за забрана на продукт;
- ж) всяко оттегляне на забрана;
- з) резултата от преразглежданията.

Член 13

Международно сътрудничество

1. С цел да се улесни ефективното изпълнение и прилагане на настоящия регламент Комисията по подходящ начин си сътрудничи и обменя информация с органи на трети държави, международни организации, представители на гражданското общество, синдикални организации, стопански организации и други съответни заинтересовани страни.
2. Международното сътрудничество с органите на трети държави се осъществява по структуриран начин, например в контекста на съществуващите диалози с трети държави, като например диалог по правата на човека и политически диалог, диалог относно изпълнението на ангажиментите в областта на търговията и устойчивото развитие в търговските споразумения или Общата схема от преференции, както и инициативи на Съюза за сътрудничество за развитие. Ако е необходимо, специални диалози могат да се създават *ad hoc*. Международното сътрудничество може да включва обмен на информация относно рисковете от принудителен труд по райони или продукти, на най-добри практики за прекратяване на принудителния труд и на информация относно решенията за забрана на продукти, включително техните причини и доказателства, по-специално с трети държави, които имат подобно законодателство.
3. За целите на параграф 2 Комисията и държавите членки може да обмислят разработването на инициативи за сътрудничество и съпътстващи мерки в подкрепа на усилията на икономическите оператори, по-специално МСП, както и на организациите на гражданското общество, социалните партньори и трети държави за разрешаване на проблема с принудителния труд и неговите първопричини.

ГЛАВА III

РАЗСЛЕДВАНИЯ

Член 14

Основан на риска подход

1. Комисията и компетентните органи на държавите членки следват основан на риска подход, когато оценяват вероятността от нарушение на член 3, когато започват и провеждат предварителната фаза на разследванията и когато определят съответните продукти и икономически оператори.
2. При оценката си на вероятността от нарушение на член 3 Комисията и компетентните органи използват по целесъобразност следните критерии, за да дадат приоритет на продуктите, за които се подозира, че са произведени с принудителен труд:
 - а) мащаба и тежестта на предполагаемия принудителен труд, включително дали принудителният труд, наложен от държавните органи, би могъл да бъде повод за безпокойство;
 - б) количеството или обема на продуктите, пуснати или предоставени на пазара на Съюза;
 - в) дела в крайния продукт на частта от продукта, за която се подозира, че е била произведена с принудителен труд.
3. Оценката на вероятността от нарушение на член 3 се основава на цялата относима, фактическа и проверима информация, с която разполагат Комисията и компетентните органи, включително, но не само, следното:

- а) информация и решения, въведени в информационната и комуникационна система, посочена в член 7, параграф 1, включително всички предишни случаи на съответствие или несъответствие с член 3 от страна на икономически оператор;
- б) базата данни, посочена в член 8;
- в) показателите за риска и друга информация съгласно член 11, буква д);
- г) представена информация, подадена съгласно член 9;
- д) информация относно оценяваните продукти и икономическите оператори, обект на оценка, която Комисията или компетентният орган получават от други органи, имащи отношение към прилагането на настоящия регламент, като например органите, отговарящи за надлежната проверка, трудовите, здравните или данъчните органи на държавите членки;
- е) всякакви въпроси, произтичащи от съдържателни консултации със съответните заинтересовани страни, като например организации на гражданското общество и синдикални организации.

4. Когато започват предварително разследване съгласно член 17, водещият компетентен орган се съсредоточава, доколкото е възможно, върху икономическите оператори и когато е целесъобразно — върху доставчиците на продукти, участващи в етапите на веригата на доставки, които са възможно най-близо до мястото, където вероятно се извършва принудителният труд, и където разполагат с най-големи възможности за предотвратяване, смекчаване и прекратяване на използването на принудителен труд. Водещият компетентен орган взема също така предвид размера и икономическите ресурси на съответните икономически оператори, по-специално дали икономическият оператор е МСП, както и сложността на веригата на доставки.

Член 15

Разпределяне на разследванията

1. Когато предполагаемият принудителен труд се извършва извън територията на Съюза, Комисията действа като водещ компетентен орган.
2. Когато предполагаемият принудителен труд се извършва на територията на държава членка, компетентен орган на тази държава членка действа като водещ компетентен орган.

Член 16

Координиране на разследванията и взаимопомощ

1. Комисията и компетентните органи си сътрудничат тясно помежду си и си оказват взаимопомощ, за да прилагат настоящия регламент по последователен и ефикасен начин.
2. Водещият компетентен орган зачита правото на икономическия оператор да бъде изслушан на всички етапи от процеса.
3. Водещият компетентен орган съобщава по всяко време и без ненужно забавяне чрез информационната и комуникационна система, посочена в член 7, параграф 1, в случай че открие нова информация за предполагаем принудителен труд, извършван на територия, за която съгласно член 15 той не е компетентен.
4. Водещият компетентен орган може да поиска подкрепа от други съответни компетентни органи. Това може да включва искане за подкрепа с цел да се свърже с икономически оператори, чието място на установяване е на територията на тази държава членка или чийто език на дейност е този на държава членка. Други компетентни органи, които имат интерес към разследването, могат да поискат да участват активно в него.
5. Компетентен орган, който е получил чрез информационната и комуникационна система, посочена в член 7, параграф 1, искане за информация от друг компетентен орган, отговаря в срок от 20 работни дни от датата на получаване на искането.
6. Компетентният орган, който е получил искане за информация, може да поиска от запитвания компетентен орган да допълни съдържащата се в искането информация, ако стигне до заключението, че първоначално предоставената информация не е достатъчна.
7. Компетентният орган, който е получил искане за информация, може да откаже да изпълни това искане само ако докаже, че изпълнението на искането би възпрепятствало значително изпълнението на собствената му дейност.

Член 17

Предварителна фаза на разследванията

1. Преди да започнат разследване в съответствие с член 18, параграф 1, водещият компетентен орган изисква информация от икономическите оператори, обект на оценката, и когато е целесъобразно, от други доставчици на продукти относно съответните действия, които са предприели за установяване, предотвратяване, смекчаване, прекратяване на рисковете от принудителния труд или предприемане на коригиращи мерки във връзка с тези рискове в техните дейности и вериги на доставки по отношение на продуктите, предмет на оценката, включително въз основа на някои от следните обстоятелства, освен ако това би застрашило резултата от оценката:

- а) приложимото право на Съюза или национално право, в което се определят изискванията за надлежна проверка и за прозрачност по отношение на принудителния труд;
- б) насоките, издадени от Комисията;
- в) насоки за надлежна проверка или препоръки на ООН, МОТ, ОИСР или други съответни международни организации, по-специално насоки и препоръки, които се отнасят до географски райони, производствени обекти и икономически дейности в определени сектори със систематични и широко разпространени практики на принудителен труд;
- г) всяка друга значима надлежна проверка или друга информация във връзка с принудителния труд в тяхната верига на доставки.

Водещият компетентен орган може да поиска информация за тези действия от други съответни заинтересовани страни, включително лицата или сдруженията, които са предоставили относима, фактическа и проверима информация съгласно член 9, и от всякакви други физически или юридически лица, свързани с оценяваните продукти и географски райони, както и от Европейската служба за външна дейност и делегациите на Съюза в съответните трети държави.

2. Икономическите оператори отговарят на искането, посочено в параграф 1 от настоящия член, в срок от 30 работни дни от деня, в който са получили такова искане. Икономическите оператори могат да предоставят всякаква друга информация, която те считат за полезна за целите на настоящия член. Когато е необходимо, икономическите оператори могат да поискат подкрепа от звеното за контакт, посочено в член 10, за това как да се свържат с водещия компетентен орган.

3. В срок от 30 работни дни от датата на получаване на информацията, предоставена от икономическите оператори съгласно параграф 2 от настоящия член, водещият компетентен орган приключва предварителната фаза на разследването си относно това дали е налице основателно опасение за нарушаване на член 3, въз основа на оценката, посочена в член 14, параграф 3, и информацията, предоставена от икономическите оператори съгласно параграф 2 от настоящия член.

4. Независимо от параграф 3 от настоящия член, водещият компетентен орган може да стигне до заключението, че е налице основателно опасение за нарушаване на член 3 въз основа на други налични факти, когато водещият компетентен орган се е въздържал да поиска информация в съответствие с параграф 1 от настоящия член или в случаите, посочени в член 20, параграф 2, букви а)—д).

5. Водещият компетентен орган не започва разследване съгласно член 18 и уведомява за това икономическите оператори, обект на оценката, когато — въз основа на оценката съгласно член 14, параграф 3, и когато е целесъобразно, на информацията, предоставена от икономическите оператори съгласно параграф 2 от настоящия член — счете, че няма основателно опасение за нарушаване на член 3 или че причините, които са мотивирали наличието на основателно опасение, са отпаднали, например, но не само, защото приложимото законодателство, насоките, препоръките или друга надлежна проверка във връзка с принудителния труд съгласно параграф 1 от настоящия член се прилагат по начин, който смекчава, предотвратява и премахва риска от принудителен труд.

6. Водещият компетентен орган съобщава резултатите от своята оценка съгласно параграф 5 от настоящия член чрез информационната и комуникационна система, посочена в член 7, параграф 1.

Член 18

Разследвания

1. Водещият компетентен орган, който съгласно член 17, параграфи 3 и 4 установи, че съществува основателно опасение за нарушаване на член 3, започва разследване на засегнатите продукти и икономически оператори и информира икономическите оператори, обект на разследването, в срок от 3 работни дни от датата на решението за започване на такова разследване за следното:

- а) започването на разследването и възможните последици от него;
- б) продуктите, предмет на разследването;
- в) причините за започване на разследването, освен ако това би застрашило резултата от разследването;
- г) правото на икономическите оператори да представят документи или информация на водещия компетентен орган, както и датата, до която тази информация трябва да бъде представена.

2. Водещият компетентен орган съобщава чрез информационната и комуникационна система, посочена в член 7, параграф 1, за започването на разследване съгласно параграф 1 от настоящия член.

3. Икономическите оператори, обект на разследването, предоставят всякаква информация, която е от значение и е необходима за разследването, включително информация, определяща продуктите, предмет на разследването, и когато е целесъобразно, определяща частта от продукта, до която следва да бъде ограничено разследването, както и производителя, селскостопанския производител, доставчика, вносителя или износителя на тези продукти или на части от тях, когато това се изисква от водещият компетентен орган. При искането на такава информация водещият компетентен орган, доколкото е възможно, отдава приоритет на икономическите оператори, обект на разследването, участващи в етапите на веригата на доставки, които са възможно най-близо до местата, където е вероятно да възникне принудителен труд, и взема предвид размера и икономическите ресурси на икономическите оператори, по-специално дали икономическият оператор е МСП, количеството на съответните продукти, сложността на веригата на доставки и мащаба на предполагаемия принудителен труд. Когато е необходимо, икономическите оператори могат да поискат подкрепа от звеното за контакт, посочено в член 10, за това как да си сътрудничат с водещия компетентен орган.

4. Водещият компетентен орган определя срок от най-малко 30 и не повече от 60 работни дни, в който икономическите оператори да представят информацията, посочена в параграф 3. Икономическите оператори могат да поискат удължаване на този срок, като представят обосновка. При вземането на решение дали да предостави такова удължаване, водещият компетентен орган взема предвид размера и икономическите ресурси на съответните икономически оператори, включително дали икономическият оператор е МСП.

5. Водещият компетентен орган може да събира информация от или да провежда интервюта със всяко съответно физическо или юридическо лице, което даде съгласие да бъде интервюирано за целите на събирането на информация, свързана с предмета на разследването, включително съответните икономически оператори или всички други заинтересовани страни.

6. Водещият компетентен орган може, когато е необходимо, да извършва всички необходими проверки и инспекции в съответствие с член 19.

Член 19

Инспекции на място

1. В изключителни случаи, когато водещият компетентен орган счита за необходимо да извърши инспекции на място, той предприема тези инспекции, като взема предвид мястото, където съществува риск от принудителен труд.

2. Когато рискът от принудителен труд се намира на територията на държавата членка, водещият компетентен орган може да извършва собствени инспекции съгласно националното право при спазване на правото на Съюза. Ако е необходимо, водещият компетентен орган може да поиска сътрудничеството от други национални органи, имащи отношение към прилагането на настоящия регламент, като например органите по труда, здравеопазването или данъчните органи.

3. Когато рискът от принудителен труд се намира извън територията на Съюза, Комисията, действаща като водещ компетентен орган, може да извършва всички необходими проверки и инспекции, при условие че съответните икономически оператори дадат съгласието си и правителството на третата държава, в която ще се извършат инспекциите, е било уведомено официално и не повдига възражения. По целесъобразност Комисията може да поиска съдействие от Европейската служба за външна дейност, за да се улеснят тези контакти.

ГЛАВА IV
РЕШЕНИЯ

Член 20

Решения по отношение на нарушаването на член 3

1. Водещият компетентен орган оценява цялата информация и доказателствата, събрани съгласно глава III, и въз основа на това установява дали продукти, които са били пуснати или предоставени на пазара или са били изнесени, са в нарушение на член 3, в разумен срок от датата, на която е започнал разследването съгласно член 18, параграф 1. Водещият компетентен орган се стреми да приема решенията, посочени параграф 4 от настоящия член, или да приключи разследването в срок от 9 месеца от датата, на която е започнал разследването.

2. Независимо от параграф 1 от настоящия член водещият компетентен орган може да установи, че член 3 е бил нарушен въз основа на други налични факти, когато не е било възможно да се събере информация и доказателства съгласно член 17, параграф 1 и член 18, параграф 3, по-специално когато в отговор на искане за информация даден икономически оператор или публичен орган:

- а) отказва да предостави исканата информация без валидна обосновка;
- б) не предоставя исканата информация в определения срок, като не представя съответна обосновка;
- в) предоставя непълна или неточна информация с цел блокиране на разследването;
- г) предоставя подвеждаща информация; или
- д) възпрепятства разследването по друг начин, включително когато по време на предварителната фаза на разследването или по време на разследването бъде установен риск от принудителен труд, наложен от държавни органи.

3. Когато водещият компетентен орган не може да установява, че съответните продукти са били пуснати или предоставени на пазара или са изнесени в нарушение на член 3, те прекратява разследването и информира за това икономическите оператори, които са били обект на разследването. Той информира също така всички други компетентни органи чрез информационната и комуникационна система, посочена в член 7, параграф 1. Прекратяването на разследването не изключва започването на ново разследване за същия продукт и същия икономически оператор в случай на нова релевантна информация.

4. Когато водещият компетентен орган установи, че съответните продукти са били пуснати или предоставени на пазара или са изнесени в нарушение на член 3, той незабавно приема решение, съдържащо:

- а) забрана за пускане или предоставяне на съответните продукти на пазара на Съюза, както и за техния износ;
- б) нареждане, изискващо икономическите оператори, които са били обект на разследването, да изтеглят продуктите, които вече са пуснати или предоставени на пазара на Съюза, или да премахнат съдържание от онлайн интерфейс, отнасящо се до продукти или списъци с разглежданите продукти;
- в) нареждане, изискващо икономическите оператори, които са били обект на разследването, да се разпоредят с разглежданите продукти в съответствие с член 25 или, ако части на продукта, за които е установено, че са в нарушение на член 3, са заменени — нареждане, изискващо тези икономически оператори да се разпоредят с части на тези продукти.

Когато е приложимо, в забраната, посочена в буква а) от първа алинея, и в нареждането, посочено в буква в) от първа алинея, се посочват частите на продукта, за които е установено, че са в нарушение на член 3, които трябва да бъдат заменени, за да може продуктът да бъде пуснат или предоставен на пазара, или да бъде изнесен.

5. Чрез дерогация от параграф 4, първа алинея, буква в) и когато е целесъобразно с оглед на предотвратяването на смущения във веригата на доставки от стратегическо или критично значение за Съюза, водещият компетентен орган може да се въздържа от налагане на нареждане за разпореждане с разглеждания продукт съгласно параграф 4. Вместо това водещият компетентен орган може да разпорежи разглеждания продукт да бъде задържан за определен период от време, който не надвишава времето, необходимо за премахване на използването на принудителен труд по отношение на разглеждания продукт за сметка на икономическите оператори.

Ако през този период икономическите оператори докажат, че са премахнали принудителния труд от веригата на доставки по отношение на разглеждания продукт, като са прекратили използването на принудителния труд, установен в решението, посочено в параграф 4 от настоящия член, без да променят този продукт, водещият компетентен орган преразглежда решението си в съответствие с член 21.

Ако през този период икономическите оператори не докажат, че са премахнали принудителния труд от веригата на доставки по отношение на разглеждания продукт, като са прекратили използването на принудителния труд, установен в решението, посочено в параграф 4, без да променят този продукт, се прилага буква в) от посочения параграф.

6. Когато Комисията действа като водещ компетентен орган, решението, посочено в параграф 4 от настоящия член, се приема чрез акт за изпълнение. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 35, параграф 2.

7. Водещият компетентен орган уведомява за решението, посочено в параграф 4 от настоящия член, всички икономически оператори, до които то е адресирано, и го съобщава на всички компетентни органи и, когато е приложимо, на Комисията чрез информационната и комуникационна система, посочена в член 7, параграф 1.

8. Решенията, взети от компетентен орган в държава членка, съгласно параграф 4 се признават и изпълняват от компетентните органи в другите държави членки, доколкото се отнасят до продукти със същата информация за идентификация и с произход от същата верига на доставки, за които е установено използването на принудителен труд.

Член 21

Преразглеждане на решенията по отношение на нарушаването на член 3

1. Водещият компетентен орган позволява на икономическите оператори, засегнати от решение, посочено в член 20, да поискат преразглеждане на това решение по всяко време. Искането за преразглеждане съдържа информация, която доказва, че продуктите са пуснати или предоставени на пазара или ще бъдат изнесени в съответствие с член 3. Тази информация съдържа нова съществена информация, която не е била предоставена на вниманието на водещия компетентен орган по време на разследването.

2. Водещият компетентен орган взема решение относно искането, посочено в параграф 1, в срок от 30 работни дни от получаване на това искане.

3. Когато икономическите оператори докажат, че са изпълнили решението, посочено в член 20, и че са премахнали принудителния труд от своите дейности или от своята верига на доставки по отношение на разглежданите продукти, водещият компетентен орган оттегля решението си за в бъдеще, информира икономическите оператори и го изтрива от единния портал относно принудителния труд.

4. Когато Комисията действа като водещ компетентен орган, оттеглянето, посочено в параграф 3 от настоящия член, се извършва чрез акт за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 35, параграф 2. По надлежно обосновани наложителни причини за спешност, свързани с правото на защита и правото на собственост на съответните икономически оператори, Комисията приема актове за изпълнение с незабавно приложение в съответствие с процедурата, посочена в член 35, параграф 3. Тези актове за изпълнение остават в сила за срок, който не надвишава 12 месеца.

5. Икономическите оператори, които са засегнати от посоченото в член 20 решение на водещ компетентен орган на държава членка, имат достъп до съд или друг правораздавателен орган за преразглеждане на процесуалната и материалната законосъобразност на решението.

6. Параграф 5 не засяга разпоредбите на националното законодателство, които изискват процедурите за административно преразглеждане да бъдат изчерпани, преди да се прибегне до съдебно производство.

7. Посочените в член 20 решения, приети от водещ компетентен орган на държава членка, не засягат решенията от съдебен характер, взети от националните съдилища или други правораздавателни органи на държавите членки по отношение на същите икономически оператори или продукти.

Член 22

Съдържание на решенията

1. Решението, посочено в член 20, съдържа всички изброени по-долу елементи:
 - а) констатациите от разследването и информацията и доказателствата, на които се основават констатациите;
 - б) разумни срокове за изпълнение от икономическите оператори на нарежданията, които не може да бъдат по-кратки от 30 работни дни; в случай на бързоразвалящи се стоки, животни и растения този срок не е по-кратък от 10 работни дни; при определянето на сроковете водещият компетентен орган взема под внимание размера и икономическите ресурси на икономическия оператор, включително дали операторът е МСП, дела на частта в крайния продукт и дали тя е заменяема; сроковете са пропорционални на времето, необходимо за изпълнение на различните нареждания, и не по-дълги от необходимото;
 - в) цялата относима информация, по-специално подробности, позволяващи определянето на продукта, за който се прилага решението, включително подробности за производителя, селскостопанския производител, доставчиците на продукта, вносителите, износителите и когато е целесъобразно, производствения обект;
 - г) когато е налична и когато е приложимо, информацията, изисквана съгласно митническото законодателство, както е определено в член 5, точка 2 от Регламент (ЕС) № 952/2013;
 - д) информация относно предприемането на съдебно преразглеждане на дадено решение.
2. Комисията приема актове за изпълнение, в които допълнително уточнява подробностите за информацията, която трябва да бъде включена в решението, посочено в член 20. Тези данни включват като минимум подробности за информацията, която трябва да бъде представена или предоставена на митническите органи в съответствие с член 27, параграф 3, за да се даде възможност за определянето на продуктите съгласно член 26, параграф 4. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане съгласно член 35, параграф 2.

ГЛАВА V

ОСИГУРЯВАНЕ НА ПРИЛАГАНЕТО

Раздел I

Компетентни органи

Член 23

Прилагане на решения

1. Когато в рамките на разумния срок, посочен в член 22, параграф 1, буква б), икономическият оператор не изпълни решението, посочено в член 20, компетентните органи отговарят за изпълнението на това решение и гарантират спазването на всяко от следните условия:
 - а) забраната на пускането или предоставянето на пазара на Съюза на разглежданите продукти и на износът им;
 - б) изтеглянето от пазара на Съюза от съответните органи на продукти, които вече са пуснати или предоставени на пазара в съответствие с правото на Съюза и националното право;
 - в) разпореждането на изтеглени продукти и продукти, останали в притежание на икономическия оператор в съответствие с член 25 за сметка на този икономически оператор;
 - г) ограничаването на достъпа до разглежданите продукти и до списъците, в които се посочват тези продукти, като се изиска от съответната трета страна да приложи такова ограничаване.
2. Ако икономическият оператор не се е съобразил с решението, посочено в член 20, компетентният орган налага на съответния икономически оператор санкции съгласно член 37 пряко, в сътрудничество с други органи или чрез подаване на заявление до компетентните съдебни органи.

Член 24

Изтегляне и разпореждане с продукти, произведени с принудителен труд

1. Нарезждане за изтегляне и разпореждане с продукти, които са пуснати или предоставени на пазара на Съюза съгласно член 20, параграф 4, се съобщава чрез информационната и комуникационна система, посочена в член 7, параграф 1 от настоящия регламент, на органите за надзор на пазара, посочени в член 10 от Регламент (ЕС) 2019/1020, и на всеки друг съответен орган за разглежданите продукти.
2. Изпълнението на изтеглянето и разпореждането с продуктите, посочени в параграф 1, е отговорност на компетентния орган в координация с всички други съответни органи за разглежданите продукти.

Член 25

Начин на разпореждане с продукти, произведени с принудителен труд

В съответствие с йерархията на отпадъците, определена в Директива № 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁷⁾, икономическите оператори и компетентните органи на държавите членки, отговарящи за разпореждането с продуктите съгласно изискването съответно в член 20, параграф 4, буква в) и член 23, параграф 1, буква в) от настоящия регламент, се разпореждат със тези продукти, като ги рециклират или, когато това не е възможно, като правят тези продукти неизползваеми. Бързоразвалящи се продукти се даряват за благотворителни каузи или за каузи от обществен интерес или, когато това не е възможно, чрез превръщането им в неизползваеми.

Раздел II

Митнически органи

Член 26

Проверки от митническите органи

1. Продуктите, въвеждани на пазара на Съюза или извеждани от него, подлежат на контрола и на мерките, предвидени в настоящия раздел.
2. Прилагането на настоящия раздел не засяга други правни актове на Съюза, уреждащи управлението на митническия риск, митническия контрол и допускането на стоки за свободно обращение и за износ, по-специално Регламент (ЕС) № 952/2013.
3. Водещият компетентен орган незабавно съобщава на митническите органи на държавите членки решенията, посочени в член 20, за забрана на пускането или предоставянето на продукти на пазара на Съюза и техния износ.
4. Митническите органи се позовават на решенията, съобщени съгласно параграф 3 от настоящия член, за да идентифицират продукти, които може да не отговарят на забраната, предвидена в член 3 от настоящия регламент. За тази цел те извършват контрол върху продуктите, въвеждани на пазара на Съюза или извеждани от него, въз основа на управление на риска, както е посочено в Регламент (ЕС) № 952/2013.
5. Водещият компетентен орган незабавно уведомява митническите органи на държавите членки за всяко оттегляне, както и за всяка промяна в решение съгласно преразглеждането в съответствие с член 21.

Член 27

Допълнителна информация, която се осигурява или се предоставя на митническите органи

1. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 33 за допълване на настоящия регламент чрез определяне на продуктите или групите продукти, за които информацията, посочена в параграф 2 от настоящия член, се предоставя на митническите органи. Съответните продукти или продуктови групи се избират, като се

⁽²⁷⁾ Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви (ОВ L 312, 22.11.2008 г., стр. 3).

следва пропорционален подход, който се основава, *inter alia*, на информацията, налична в базата данни, информацията, въведена в информационната и комуникационна система, посочена в член 7, параграф 1, и обоснованата информация, обменяна в мрежата.

2. Лицето, което възнамерява да постави продукт, обхванат от делегиран акт, приет съгласно параграф 1 от настоящия член, под митнически режим „допускане за свободно обращение“ или „износ“, осигурява или предоставя на митническите органи информация за идентифициране на продукта, информация за производителя или селскостопанския производител и информация за доставчиците на продукта, освен ако осигуряването на такава информация вече е изискано съгласно митническото законодателство, посочено в член 5, точка 2 от Регламент (ЕС) № 952/2013.

3. Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на подробните правила за прилагане на параграфи 1 и 2 от настоящия член и за определяне на подробностите относно информацията, която трябва да бъде осигурена или предоставена на митническите органи съгласно параграф 2 от настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 35, параграф 2.

4. Когато даден продукт е определен в решение, посочено в член 20, процедурата, предвидена в член 34, се прилага за делегираните актове, приети съгласно параграф 1 от настоящия член, така че митническите органи да могат да предприемат незабавни действия по отношение на този конкретен продукт.

Член 28

Спиране

Когато чрез своята система за управление на риска митническите органи определят, че продукт, който се въвежда на пазара на Съюза или се извежда от него, може съгласно решение, съобщено съгласно член 26, параграф 3, да е в нарушение на член 3, те спират допускането за свободно обращение на този продукт или износа му. Митническите органи незабавно уведомяват компетентните органи на своята държава членка за спирането и им предават цялата относима информация, за да могат те да установят дали продуктът е обхванат от решение, съобщено съгласно член 26, параграф 3.

Член 29

Допускане за свободно обращение или износ

1. В случаите, в които допускането на даден продукт за свободно обращение или износ бъде спряно в съответствие с член 28, този продукт се допуска за свободно обращение или за износ, когато бъдат изпълнени всички други изисквания и формалности във връзка с посоченото допускане или износ и когато е изпълнено което и да е от следните условия:

- а) в срок от 4 работни дни след спирането, ако компетентните органи не са поискали от митническите органи да удължат периода на спиране; в случай на бързоразвалящи се продукти, животни и растения този срок е 2 работни дни;
- б) компетентните органи информират митническите органи за тяхното одобрение за допускане за свободно обращение или износ съгласно настоящия регламент.

2. Допускането за свободно обращение или износът съгласно параграф 1 не се смята за доказателство за съответствие с правото на Съюза, и по-специално с настоящия регламент.

Член 30

Отказ за допускане за свободно обращение или износ

1. Когато компетентните органи стигнат до заключението, че даден продукт, за който са уведомени в съответствие с член 28, е продукт, произведен с принудителен труд съгласно решение, посочено в член 20, те изискват от митническите органи да не го допускат за свободно обращение или да разрешават износа му.

2. Компетентните органи незабавно въвеждат информацията, посочена в параграф 1 от настоящия член, в информационната и комуникационна система, посочена в член 7, параграф 1, и съответно уведомяват митническите органи. При получаване на такова уведомление митническите органи не разрешават допускането за свободно обращение или износа на този продукт и включват следното уведомление в митническата информационна система и, когато е възможно, в търговската фактура, придружаваща продукта, както и във всеки друг относим придружаващ документ:

„Продукт, произведен с принудителен труд — допускане за свободно обращение/износ не е разрешено — Регламент (ЕС) 2024/3015“.

3. Когато допускането за свободно обращение или износът на продукт са били отказани в съответствие с параграф 1, митническите органи се разпореждат с този продукт съгласно националното право в съответствие с правото на Съюза.

4. По искане на компетентен орган и от името и под отговорността на този компетентен орган, митническите органи може като алтернатива да изземат продукта, за който е било отказано допускането за свободно обращение или износът, и да го предоставят на разположение и под ръководството на този компетентен орган. В такива случаи компетентният орган предприема необходимите мерки, за да гарантира разпореждането с разглеждания продукт в съответствие с член 25.

Член 31

Обмен на информация и сътрудничество

1. За да се създаде възможност за прилагане на основан на риска анализ на продуктите, които се въвеждат на пазара на Съюза или се извеждат от него, и за да се гарантира, че контролът е ефективен и се извършва в съответствие с изискванията на настоящия регламент, Комисията, компетентните органи и митническите органи работят в тясно сътрудничество и обменят информация, свързана с риска. За тази цел Комисията поема координационна роля.

2. Сътрудничеството между органите и обменът на информация, свързана с риска, необходими за изпълнението на функциите им съгласно настоящия регламент, включително чрез електронни средства, се осъществяват в съответствие с Регламент (ЕС) № 952/2013:

а) между митническите органи;

б) между компетентните органи и митническите органи.

ГЛАВА VI

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 32

Поверителност

1. Компетентните органи използват информацията, получена съгласно настоящия регламент, единствено за целите на прилагането му, освен ако не се изисква друго съгласно правото на Съюза или националното законодателство в съответствие с правото на Съюза.

2. Комисията, държавите членки и компетентните органи третират самоличността на лицата, които предоставят информация, или предоставената информация, като поверителни съгласно правото на Съюза или националното законодателство в съответствие с правото на Съюза, освен ако тези, които са предоставили информацията, не са заявили друго.

3. С параграф 2 Комисията не се възпрепятства да разкрива обща информация в обобщена форма, при условие че тази обща информация не съдържа никаква информация, която позволява идентифицирането на лицето, предоставило информацията. При това оповестяване на обща информация в обобщена форма се взема предвид законният интерес на заинтересованите страни да предотвратят разкриването на поверителна информация.

Член 33

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 27, параграф 1, се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от 13 декември 2024 г.

3. Делегирането на правомощие, посочено в член 27, параграф 1, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 27, параграф 1, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок може да се удължи с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 34

Процедура по спешност

1. Делегираните актове, приети съгласно настоящия член, влизат в сила незабавно и се прилагат, докато не бъдат представени възражения в съответствие с параграф 2. В нотификацията относно делегирания акт до Европейския парламент и Съвета се посочват причините за използването на процедурата по спешност.
2. Европейският парламент или Съветът могат да възразят срещу делегиран акт в съответствие с процедурата, посочена в член 33, параграф 6. В такъв случай Комисията отменя акта незабавно след нотифицирането на решението на Европейския парламент или на Съвета, с което се представят възражения.

Член 35

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.
3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 8 от Регламент (ЕС) № 182/2011 във връзка с член 5 от него.

Член 36

Изменение на Директива (ЕС) 2019/1937

В част I, буква В, точка 1 от приложението към Директива (ЕС) 2019/1937 се добавя следната точка:

- „iv) Регламент (ЕС) 2024/3015 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2024 г. за забрана на пазара на Съюза на продукти, произведени с принудителен труд, и за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 (ОВ L, 2024/3015, 12.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3015/oj>).“

Член 37

Санкции

1. Държавите членки определят правилата за санкциите, приложими за икономически оператори при неспазване на решение, посочено в член 20, и предприемат всички необходими мерки, за да гарантират, че те се прилагат в съответствие с националното законодателство.

2. Предвидените санкции са ефективни, пропорционални и възпиращи. Компетентните органи гарантират, че при определянето на санкциите по параграф 1 надлежно се взема предвид следното, ако е приложимо:

- а) тежестта и продължителността на неспазването на решение, посочено в член 20;
- б) всички съответни предишни случаи на неспазване на решение, посочено в член 20, от страна на икономическия оператор;
- в) степента на сътрудничество с компетентните органи;
- г) всички други смекчаващи или утежняващи фактори, приложими към обстоятелствата по случая, като например пряко или косвено реализирани финансови ползи, придобивки или избегнати загуби вследствие на неспазването на решение, посочено в член 20.

3. До 14 декември 2026 г. държавите членки уведомяват Комисията за тези правила и мерки и я уведомяват незабавно за всяко последващо изменение, което ги засяга.

4. При определянето на правила относно приложимите санкции в съответствие с параграфи 1 и 2 от настоящия член държавите членки отчитат в максимална степен насоките, посочени в член 11, точка i).

Член 38

Оценка и преглед

1. До 14 декември 2029 г. и на всеки 5 години след това Комисията извършва оценка на прилагането и изпълнението на настоящия регламент. Комисията представя на Европейския парламент, на Съвета и на Европейския икономически и социален комитет доклад за основните констатации. Оценката включва по-специално оценка на следното:

- а) дали въведеният механизъм допринася ефективно за постигането на целите на настоящия регламент, както е посочено в член 1;
- б) сътрудничеството при прилагането на настоящия регламент, включително в рамките на мрежата, между компетентните органи, както и всички други съответни органи;
- в) ефективността на международното сътрудничество по отношение на приноса за премахването на принудителния труд от глобалните вериги на доставки;
- г) въздействието на процедурите, свързани с разследванията и решенията, върху предприятията, и по-специално върху МСП, включително по отношение на конкурентоспособността им;
- д) разходите за привеждане в съответствие за икономическите оператори, и по-специално за МСП;
- е) разходите и ползите като цяло и ефективността на забраната.

Когато Комисията счете за целесъобразно, докладът се придружава от законодателно предложение за изменението на съответните разпоредби на настоящия регламент.

2. В доклада също така се оценява дали обхватът трябва да бъде разширен, така че да включва услуги, които са спомагателни по отношение на добиването, прибирането, отглеждането или производството на продукти.

3. Като част от оценката по параграф 1, буква а) докладът обхваща въздействието на настоящия регламент върху жертвите на принудителен труд, като в него се обръща особено внимание на положението на жените и децата. Оценката на това въздействие се основава на редовен мониторинг на информацията от международни организации и съответни заинтересовани страни.

4. В своя доклад Комисията разглежда допълнително необходимостта от специален механизъм за борба и предприемане на коригиращи мерки във връзка с принудителния труд, включително оценка на въздействието на прилагането на такъв механизъм.

Член 39

Влизане в сила и дата на прилагане

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 14 декември 2027 г.

Въпреки това член 5, параграф 3, член 7, член 8, член 9, параграф 2, член 11, член 33, член 35 и член 37, параграф 3 започват да се прилагат от 13 декември 2024 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Страсбург на 27 ноември 2024 година.

За Европейския парламент

Председател

R. METSOLA

За Съвета

Председател

BÓKA J.